

KOLOZSVÁRI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . 24.— K. Félévre . 12.— K.
Negyedévre . 6.— K. Egy óra . 2.— K.
Vasúti Állomásoknál előfizetési ár 8 fillér.

Főszerkesztő:

DR DEÁK ALBERT

Felölös szerkesztő:

DR NADÁNYI EMIL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . 20.— K. Félévre . 10.— K.
Negyedévre . 5.— K. Egy óra . 1.80 K
Egyes szám ára 6 fillér.

Izgága vármegye.

Marostordamegyében lezajlott az izgalmasnak ígérkező megyegyűlés és az izgága székelyföldi kiskirályok miután kiadták a mérgüket, talán elcsendesülnek egy időre. Éppen ideje volna már, hogy csend legyen ebben a szerencsétlen, fölkavart vármegyében, ahol immár évek óta, különösen pedig a „nemzeti küzdelem“ idejétől fogva, egy érdekcsoport — függetlenségi zászló alatt — semmiféle botránytól vissza nem rettenve, semmiféle közös, nemzeti érdekekkel nem törődve, élet-halál harcot folytat a hatalomért. Ez a küzdelem — most, hogy a koalíció levitézlett, csufosan s végleg megbukott — vérvörös lánggal föllobogott ismét s az álfüggetlenségek utolsó erejüket megfeszítve, valósággal balkáni módra álltak hadba az új rendszer főispánja ellen.

Nem elvek harcáról, nem a pártok küzdelméről van itt szó; itt tisztán csak személyek állnak szemben egymással. Igen mellékes dolog az, hogy a főispán munkapárti s ellenzéke függetlenségi. Ugyanez a helyzet volna akkor is, ha véletlenül megfordítva lenne a dolog.

A tehetetlen düh, a tomboló önzés az utóbbi napokban érte el a tetőpontját. Képviselőházon, becsületbíró-ságon át a megyeház ülésterméig mindent megpróbáltak, mindent elkövet-

tek, hogy azt az embert, aki az ő üzelveiknek útját állja, lehetetlenné tegyék, de csak botrányt tudtak csapni, minden siker nélkül. Nem is szabad, hogy ezeknek sikerük legyen, akik ferdítenek, ámitanak, terrorizálnak s fölforgatnak mindent, ami a kezük ügyébe esik, csak hogy bosszújukat kitöltsék személyes érdekeik ki nem elégitése miatt.

S ezekben természetesen segít nekik a függetlenségi sajtó, amely a legcsunyább fegyverekkel dolgozik. A párt hivatalos lapja, megemlékezvén a marostordai állapotokról, azt hangoztatja, hogy Erősd lovagias elégtételt kért Urmánczytól, de „a becsületbíró-ság kimondta, hogy nem jár neki elégtétel“ s hozzáfűzi, hogy Désy és Bethlen gróf „ugyanezen az alapon tagadták meg tőle a lovagias elégtételt.“ Ez valótlanság. Mert hiszen ismeretes, hogy a becsületbíró-ság nem a személy ellen nyilatkozott, hanem az ügyre mondotta ki, hogy sem elégtételadásra, sem vézésre nem alkalmas. A Désy-ügy is akként végződött, hogy Erősd egyéni integritása iránt semmi kétség fenn nem maradt. Bethlen gróf pedig egy bona fide fölhasznált hamis adatot visszavonván, ezt az affért is a lovagias szabályai szerint fejezték be.

Föltűnő, hogy a függetlenségi sajtót maga Désy Zoltán, a heves harc vezetője lecáfolja és kijelenti, hogy Erősd főispánt egyénileg korrekt, becsületes embernek tartja. Hogy politi-

kailag mi a véleményük róla, azzal nem törődik senki, mert tisztán áll mindenki előtt, hogy pusztán hatalmi kérdés ez az egész marostordai affér. A hatalomból kipottyant urak viaskodnak. Kinos érzés is az, hogy ezután nem lehet a vármegyében szabadon garázdálkodni azoknak, akik őt esztendeig korlátlanul kisistenkedtek és zavartalanul pofozhatták, nyuzhatták a szegény parasztot. Fájdalmas lehet nekik, hogy a kormány erőskezü embert küldött közéjük, aki nem tartozik az ő klikkjükbe és nem huny szemet a garázda kompánia „működése“ fölött. Az egész Marostorda vármegye lakosságának érdeke, hogy ez a harc az erőszakoskodó érdekszövetség leveretésével végződjék. A basáskodásnak elvégre meg kell egyszer szünni a közigazgatásban, ha mindjárt a legsötétebb erdélyi kiskirályok bukásának árán is.

Milyen visszataszító és egyben fölháborító az a pöffeszkedés, amely a hadakozók ugynevezett ellenzéki vezére részéről megnyilvánul. Désy Zoltán még nemrég pénzügyi államtitkár volt és most, hogy letűnt a csillaga az országos politikában, legalább azt szeretné, ha szűkebb hazájában megmaradna kisistennek. Most például kijelentette, hogy országos botrány lesz, ha rövidesen nem távolítja el a belügyminiszter Erősd főispánt. Nekünk igazán mindegy, hogy odalent Marostordában ki ül a főispáni székben;

Üvegajtón át.*

Irtá: Ifj. Szabó Domokos.

Tarkaszínü bőrkötésben lazán állanak a lapok. Fehérek, színesek, feketék, vérvörösek, legtöbbje hamuszürke. Ez a világtörténelme. A világ, amelyet emberek alkotnak; gyarló tömegei a nagy alakulásnak.

Azt hirdette egy nagy elme, hogy az állatoktól származtak. Rácáfolt a tudomány. Nem igaz! Ezután válnak állatokká... S aki ezt is megakarná cáfolni, nézze meg amit az ember tesz, amit eszik s nézze meg az elme előnyomuló versenye eredményét. Mohó farkasétvágy a becsületpusztításban. Rombolás, pusztítás a találmányok szent nevében, hogy ne legyünk s oltár előtt vagy nélkül kötött érzelmi produkciók, hogy legyünk. Ellentétnek mondvascsinált rendszere s ami megcáfolhatatlan, amit az örök természet törvénye irt fel a lapokra, az csak párhuzam az ember és állat között, eredménye, hogy: vagyunk.

Jámbor képmutatók, jezsuita szemforgatók, vénék és fiatalok le az álarccal egy pillanatra. Gyertek velem az üvegajtóhoz s nézzetek keresztül. Ott van a társadalom. Abból a tarkaszínü könyvből olvassatok el

* Mutatvány szerzőnek a Postás-Otthon és Internátus javára sajtó alá rendezett »Színes levelek« című kötetéből.

egy ártatlan fehér lapot. Fehéret, mint a lilium, amelytől ellehet kábulni s megöl, ha elalszol mellette.

Az üvegajtó az ebédőbe nyílik. Dusan terített asztal mellett, teli gyomorban születik a filozófia. A mozdulatlanságig jólakott eszmét kerget, amelylyel megakarja menteni az éhenhalót s pipaszárral veri el a nyomorult kéregetőt, beesett szeméből azt olvasva ki, hogy lopni jött.

S mikor az eszmecezerének magaslatán a vitából megszületne a megváltó gondolat, az isteni szikra felfordul a germán diványon a fekete kávé után s horkol lassan, ütemesen.

A másik üvegajtó a szentélyt takarja. Ez a hálószoba. Mohó gerjedelmeknek lidérc tanyája. Selymes függönyében több a bűn, mint a porszem. Öntudatos vagy öntudatlan, mely az emberrel születik, de regény, ahol a hős is, az intrikus is elbukik.

Elnéző bíró itt a gyenge nő. Fehér párnáján álmát szendergi a tettetésnek, ha belép, akinek ehhez formás joga van s ahányszor kinyílik egy ajtó itt, annyiszor csukul utána ott egy másik, amelyen át szivdobogva távozik az, aki a jogot kétségbe soha sem vonta, csak vette.

A másik üvegajtó a gyermekszobába néz.

Ott csend van. Oda belépni senki ne merjen, de kövezzétek meg azonnal azt az örült német orvost, aki vértvizsgáló készü-

léssel akarja kimutatni, hogy törvényes házasságban melyik a törvénytelen.

Tudomány, amely nem köt s nem old. Kinos, nehéz évtizedes kísérletezésnek hiábavalósága. Ha hűséget, erényt bizonyított, a feltevés megsértette az anyát, ha lerántotta a leplet, a bizonyítás megölte az apát s a közvélemény bírálata egybehangzó. Ez a tudós professzor nem e földre való. S ezekből a természetes természetellenességekből bontakozott ki ez a bolond bölcsélet: „Magát csalja meg az, aki nem csal meg valakit“. Kérem! Hölgyeim! Uraim! Ne siesse-nek megcáfolni, mielőbb nem néztek be egy üveglapon.

* * *

Ime egy fehér lap, amely olyan, mint a lilium... illatos s ez benne az erény, bódító s ez benne a bűn. Címe ez:

A boldog ember.

A berendezés sablonos. Sok évnek összegyűjtött lim-lomja, amelyet formásan elrakogatott a feleség s törölgét a cseléd.

Az asztalon előkészület az uzsonához. Körötte társaság. Egy fiu — tanuló. Buta pofájú és vigyorgó. Aztán leányok. Fiatal vénék. Zongorát tanulnak és sohasem éhesek. Jól laknak ábrándozással. Kalandárium időjelzők két évtizedet töltött házasságról. Szóval gondok és remények. Aztán jön a nagyságos asszony, kissé hizásnak indult,

Erősdý személyeért sincs okunk rajongani, de az már mégis kihívja a fölháborodását a legnyugodtabb elmének is, ha ilyen hetykélkedést lát. Miért akarják a marostordai urak mindenáron országos ügygyé fölfújni ezt a lokális kakasviadalt. Csak nem gondolják, hogy a közvélemény annyira rövidlátó, hogy nem lát át a mesterkedésükön? Országos ügyet azért szeretnének csinálni a marostordai lokális heccből, mert így könnyebben élvezhetik önző céljaikat. De amikor a közigazgatási ráció helyett a pártpolitika önzése keríti hatalmába a vármegyét és a kis helyi obstruktorok, meg tintatartóhősök a közigazgatást igyekeznek megbénítani mindaddig, amíg azt nem az ő klikkjük kapja kezébe: akkor nincs helye az alkotmány bátyáit emlegető farizeuskodásnak, hanem vissza kell hódítani a törvényhatóságot annak a célnak szolgálatára, amelyre rendeltetett: a közigazgatási érdek kiszolgálására. A belügyminiszter nyugodt pillantása remélhetőleg fölismeri a helyzetet ebben az izgága vármegyében és a törvény ellen való ragaszkodásokra erélyesen és értehetően felel.

A kirendeltség kolozs megyei akciója.

A nyári munkaprogramm.

— Saját tudósítónktól. —

A „Székely kirendeltség” kolozs megyei fiókja, mely csak rövid idő óta kezdte meg a működését megyénk területén, e rövid idő alatt is erős lökést adott szerencsésen megindított akciójával a gazdasági élet fellendítésének. Lépten-nyomon találkoztunk a kirendeltség irányító és segítő munkájának már is szembetűnő eredményeivel.

A kirendeltség ezt az üdvös és céltudatos munkásságot a külvilágban pihenésre szánt nyári idő alatt is, megszakítás nélkül folytatja. Tudósítónknak illetékes helyen si-

került a kirendeltség nyári munkaprogramjáról értesüléseket szerezni, melyekről az alábbiakban számol be:

Kisgazdák megsegítése.

A kirendeltség, hogy a vármegyei kisgazdák helyzetén segítsen s hogy gazdálkodásukat intenzívebben fejleszthessék s e célból a mezőgazdasági gépek beszerzését rájuk nézve megkönnyítse, lépéseket tett az egyes gépgyári vállalatoknál, hogy a gazdáknak nemü gépeket kedvezményesen árón szolgáltassák. A legtöbb gyárnál sikerült is messzemenő kedvezményeket kieszközölni.

A községi szarvasmarhatenyésztés fejlesztése érdekében intézkedést tett a kirendeltség az iránt, hogy községi bikaistállókat építsenek, melyekben a bikatartás hatósági felügyelet alatt történik. E célra állami segélyeket eszközöl ki. Ilyen segélyt már eddig is kapott Nagymás községe 1200, Dedrád községe pedig 4000 koronát.

A szőlőtermelés fellendítése céljából permetező gépeket szerzett be és osztott szét a községek között. Nemü gépeket kaptak eddig Bánffyhungad, Nagypetri, Ketesd Zsobok, Keszü és Nagymás községek.

Közlegelők szaporítása.

A legtöbb kolozs megyei községnek nincs elegendő közlegelője. Az állattenyésztésről szóló 1908. évi 43. t.-c. módot nyújt arra, hogy a községek, melyek elegendő legelővel nem rendelkeznek, a mennyiben a szomszédos nagyobb birtokokból alkalmuk nyílik legelő szerzésre indokolt kérésükre a földmívelési kormány a vételár fedezetére felveendő kölcsön bizonyos hányadát átváltsa olyképpen, hogy a kölcsönök amuitásának fedezetét ezen hányadnak megfelelően maga teljesíti. A kirendeltség közbenjárása folytán eddig már Fejérd, Mócs, Keszü, Köbölkut, Uzdiszentpéter, Kissármás és Tuson községek részesültek már ilyenmü megsegítésben. Ezzel eléje van véve annak, hogy a községek ilyenmü legelőszerzésnél ügy-nökök közreműködését vegyék igénybe, ami rendszerint módfelett megdrágította a birtokszerzést.

Ipari tanfolyamok.

Az „EGE” kolozs megyei szakosztálya az utóbbi három éven át kerekasztaltanfolyamokat rendezett be Szászlónán, melynek az a célja, hogy a falusi gazdák téli foglalkozáshoz jussanak s hogy nemü házi szükségleteiket maguk láthassák el s esetleg piaci elárúsításra is dolgozzanak, ami egyben pénz-szerzési mód is számukra. A kirendeltség ezen Szászlónán már bevált intézményt Tü-

rében kívánja folytatni s ott a télen beállít ilyen tanfolyamot. Nagypetri községben ilyen műhely 20 kisgazdával már eredményesen dolgozik. A kirendeltség célja az, hogy ahol megfelelő nyers anyag van, a gazdák reá szokjanak a háziiparszerű foglalkozásra, amit télidőben — amikor más dolguk alig van — hasznosan üzhetnek.

Gazdasági tanulmányutak.

A kirendeltség akciójának keretében bevonta az időnként rendezendő gazdasági tanulmányutakat. Ennek az a célja, hogy a törekvőbb és jobb gazdákat elvígýék olyan helyekre, ahol okszerű és eredményes gazdálkodást folytatnak, hogy ott a helyes gazdálkodási módszerekkel megismerkedve, azokat saját gazdaságukban is hasznosíthassák. A kirendeltség e célra államsegélyt eszközölt ki. Az első nemü tanulmányi kirándulást július hó elején Brassó vidékére, a Barcaságba rendezték, amikor is 42 falusi gazdával Bodonkut, Kajántó, Kolozs-kara, György-falva községekből Keresztényfalván, Rozsnyón, stb. tanulmányozták a szász gazdaságokat. Julius végén pedig 22 férfi és 8 nőből álló kolozs vári földész-társaságot vezettek ugyancsak Brassó megyébe. Az ilyen tanulmányutak eredménye az, hogy a gazdák jobb gépeket használnak, trágyatelepeiket átalakítják, jobb kézi eszközöket szereznek, a vetőmagot tisztítják, szóval olyan tapasztalatokat szereznek, amelyeknek birtokában saját gazdaságukat előnyösen fejleszthetik. A harmadik ilyen kirándulást kolozs megyei gazdákkal szeptember hó folyamán rendezik ugyancsak Brassó megyében.

Egy következő cikkben a kirendeltség további munkaprogramját fogjuk ismertetni.

„Kolozs vári Hírlap” előfizetési árai:

Helyben:

Egy évre 20 kor. — f.
Fél évre 10 kor. — f.
Negyed évre 5 kor. — f.
Egy óra 1 kor. 80 f.
Egyes szám ára 3 krajcár.

Vidéken:

Egy évre 24 kor.
Fél évre 12 kor.
Negyed évre 6 kor.
Egy óra 2 kor.
Eggyes szám ára 4 krajcár.

de ez jól áll neki. Idomai plasztikusak, arca a kirakatbabákra emlékeztet. Szép és harmonikus minden ízében. Tekintete melázó, ajka finom metszetű és gödrös arcán a nyugodni tért napnak piros sugara. Majd unott, majd tulvidám és empir köténye zsebében van az éléskamara kulcsa, szalon cukor, fehérnemű cédula és hárászminták.

Programm a nap hátralevő részéhez. Legalul egy kis „gyűrött papír”.

Végre balján a férj. Tipikus beamtér. Kissé elhanyagolt ruházatán kéri a kenyérutáni hajsza. Sápadt és nem ideges, csak fáradt.

Elégedett és elégedetlen egyszerre. Iszik pálinkát is, bort is, kávé is. Eszik gyümölcsöt is, téstát is. Sem nem szép, sem nem csuf, csak eszevesztetten sovány. Ugy foglal mindig helyet az asztalnál, hogy barázdás homlokáról le lehessen olvasni, hogy ő a család fő.

A feleségét imádja és rendkívül udvariasságában nem veszi észre, hogy sokszor émelygős. A háziasszony jobbán ülök én s egy kategorikus kijelentésem kíváltja belőle a szót:

„Látja, látja fiatal barátom. Én igazán boldog vagyok. Az én feleségem érintetlen ezektől a modern regényektől. A természetes őszinte igazság és együttérzés tudom, hogy őt is elégedetté tette. Amink van, az a kettőnké s ellentmondás soha nem háborítja meg a mi hajlékunkat. Ugy-e fiam?”

Aztán szinte szerelemittasan fordult a

felesége felé, megsimogatta gömbölyű karját s miután azt elvette kezétgyéből, lelki boldogságának csillogatlan bizonyítékaképp gyöngéden csókolta meg nejének hófehér homlokát.

És a hölgy nem pirult el. Mintha jóleső érzés tette volna fehérré azt a bubaarcot, a szemében izzóbb lett egy sugár s látszott a férj szavainak a refrénje. Én is boldog és elégedett vagyok.

A zsebében az alákerült kis papír nem zörgött. Mit is mondhatott volna itt, hol mindenki oly boldog, hol a közös megértésnek oly édes csattanója a hitvesi csók.

Pár nap múlva viszontlátom őket.

Temetnek egy magának élt különcöt. Egy embert a sok közül, akinek a hagyatékán nem vész össze a rokonság, mert nem hagyott semmit s rokonsága nincs.

Csak agglegény volt és választékosan öltözött. Nem beszéltetett magáról, de bámultatta magát. Ez neki jól esett. S kicsinált szeszélye a sorsnak, hogy halálában is sok bámulója van.

Meg kell tudni, hogy hogyan néz ki a koporsóban az, aki két nappal ezelőtt még husz kilós szulzókkal gyakorolta rugalmasabbá tenni az izmokat. Ezt még elbirta, de egy korty víz a torkán akadott. Különc volt még a halálban is. A pap beszél. Áhitattal és kenetteljesen. Az egyik vénasszony előveszi a zsebkendőjét és ezt észreveszi a pap. Neki hatás kell. Virtouzitással ingerli a síró-idegeket.

Beszél az emberi erényekről, a jóté-

konyaságról, a mintaéletről s facsargatja a szíveket teljes passzióval. Már többen sirnak. Nem elég. A megdicsőült szellemét idézi, ki eltávozott közülünk, ki eljutott a boldogok honába, hogy ragyogó nap legyen, kinek imája fényt és meleget hozzon reánk.

És megindul a hazudozások láncolata. Hazudik a pap, mert olyan bőbeszédűvel dicseri a hullát, hogy ez menten elfutna szégyenletében, ha hallaná. S hazudik a gyászos gyülekezet, mikor véresre sirja a szeméit, hisz ez a megdicsőült neki sem inge. sem galléra. Micsoda önámítás, hisz pár perc múlva nevetni fog a szomszéd bolondos ötletén, aki most szinte sírógörcsöt produkál.

De legjobban hazudik az a babaarcú szép asszony, ki férje oldalán bamba közöny-nel méri a levegőt s nem roskad össze a lelki kinok iszonyu maró fájdalmaitól.

Alabástrom arca miért nem vonaglik, hisz szívébe markolt a titkos fájdalom. Miért nem ont záport az a méla szem, hisz a bezárult koporsóban egész boldogságát, leányálmainak ábrándját, asszonyi éltének tiltott viszonyát, édes bűnét — a szeretőjét temetik.

— Nem! Ő nem sir, nem zokog. Ő megtartja az uri hölgy komoly méltóságát s szorosabban belekapaszkodik annak a megilletődött embernek a karjába, akit olyan nagyon boldoggá tett neje hűsége és igaz szerelme.

S vége a komédiának. Oszlik a gyászos

Szedik az adót.

Pénzügyi intézkedések.

Lapunkban távirati tudósítást adtunk arról, hogy a pénzügyminiszter az indemnitási törvény szentesítése s ennek következtében az ex-lex tényleges megszünte alkalmából a pénzügyigazgatóságokhoz kétféle körrendeletet bocsátott ki azon pénzügyi intézkedésekről, melyek az államháztartás menetének rendes kerékvágásba jutásával váltak szükségessé.

A jelzett körrendeleteket érdemleges részükben ezekben ismertetjük:

Az adóbehajtások megindítása.

Kimondja az egyik körrendelet minde- nek előtt, hogy az indemnitási törvény hatálybalépésének napjától kezdve az állami egyenesadók és azok módjára behajtandó egyéb kincstári köztartozások befizetésére, beszedésére, biztosítására és behajtására vonatkozó eljárás a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvénycikkben megállapított módon egész terjedelmében alkalmazandó. Tekintettel azonban az indemnitási törvény 4. §-ában foglalt rendelkezésre, felhatalmazza a pénzügyigazgatóságokat, hogy — a vállalatok és jogi személyek kivételével — az olyan egyes adózóknak, akiknek évi előírásuk 500 koronát meg nem halad s adótartozásukat érzékeny vagyoni károsodásuk nélkül egyszerre befizetni nem képesek, a folyó év első egyenesadó-tartozásukra *ez év végéig saját hatáskörükben engedélyezhessenek fizetési halasztást* abban az esetben, ha eziránt ez év szeptember 10-éig folyamodnak s a kincstár követelése veszélyeztetve nincs.

A halasztás, mondja a körrendelet, rész- letfizetések engedélyezése mellett, még pedig kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén *az év végéig kamatmentesen is adható* oly világos kikötéssel és figyelmeztetéssel azonban, hogy a halasztás a folyó évi III. negyedre eső és az azután esedékes tartozásokra már ki nem terjed s bármely mulasztás esetében a kivételes kedvezmény megszűnik s az egész tartozás egyszerre behajtandó lesz.

Abban az esetben, ha a kérelmezőnek még a múlt évről is volna hátraléka, a halasztás határozottan ahhoz a feltételhez kötendő, hogy *a régi hátralék rövid záros határidő alatt befizetessék.* Csakis a szó teljes értelmében rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben jogosítvák a pénzügyigazgatóságok

gyülekezést s a boldog ember féluton hazamenőben elválak a nejtől. Egy kis virág kell meglepetésül délre a szép hitvesnek vagy talán egy pár kinálkozó fillér a minnennapi kenyérhez. Elmegy s lépése elvész az élet nagy forgatagában, homlokáról eltörnek az izzadságcseppek, amint üldözi a virágot s a kenyeret.

A köszívű asszonyt én kísérem otthonába. Udvariasságból s gyanutlanul.

Belép a küszöbön s ami most játszódik le, azt nézzétek meg az ablakon át. A nő szótlán roskadt le kényelmes ottománjára, tekintete belefűl a könyeibe, kinjában vergődik, keble zihál, arcát eltorzítja a fájdalom s tükrévé válik egy multnak, amelyben lángoló betűkből olvasom történetet.

Hiába kísérli meg uralkodni magán, vergődik a lelke s gyónik nekem, az idegennek.

„Mindent elvesztettem. Oh Önnek nincs fogalma arról, hogy mit szenvedek.” Egy órának tettetéseért bő kárpótlást vesz a keserv s a szép asszony, a hü hitves megsemmisül előbb, mielőtt titkát a hangtalan falakra birni képes lett volna.

Dehát elapad a köny s alabástrom fehér arcára rácsókol egy rózsát újra a hevílet. Az ebédnél szerelmes tekintetben olvad fel a férj, amint csókba önti igaz boldogságát.

Boldogságát . . . de mily áron. A tudatlanság, a vakság árán, s ragyog a biblia betűje: Boldogok a lelki szegények . . .

arra, hogy a fizetési halasztást a régi hátralékokra is kiterjeszthessék, mely régi hátralékok után azonban önként érhetőleg a törvényes késedelmi kamatokat megszakítás nélkül fel kell számítani.

Az adókivetés folytatása.

A második körrendelet az ex-lex miatt függőben tartott cévi adókivetés folytatásáról és sürgős befejezéséről intézkedik. Mindenekelőtt meghagyja a pénzügyi hatóságoknak, hogy az adókivető-bizottsági tárgyalást nem igénylő egyenes adókra, nevezetesen a föld- és házadóra, az I. II. és IV. osztályu kereseti adókra, a tőkekamat- és járadékadóra, a föld- és házadó utáni általános jövedelmi pótdóra, végre a fegyveradóra és a hadmentességi díjra vonatkozó lajstromokat haladéktalanul tétessék ki közszemlére és azokat az adókat, melyeknek egy mult évi körrendelet intézkedésénél fogva az 1910. évi községi adókönyvekben egyénenként, az adóhivatali számfűző könyvekben pedig községeként már elő kell írva lenniök, az adókönyvecskékbe is jegyeztessék be. Az 1908—1910. évekre alakított egyenesadó-kivető bizottságokat haladéktalanul hívják össze, hogy az adójavaslatokat az előbb említett határidő lejártával velük sürgősen letárgyalthassák. Az 1908—1910. évekre még 1909-ben vagy 1908-ban megállapított III. osztályu kereseti adónak 1910. évi tételeit most már az adókönyvecskékbe is jegyeztessék be. Az egyenesadó-kivető bizottságok által letárgyalt adók előírása után 1910. évi adóelőírás teljes befejezést jelentő hirdetményeket minden községben azonnal tétessék közzé.

Végül figyelmezteti a körrendelet a pénzügyi hatóságokat, hogy az országos betegápolási pótdótot az összes egyenesadók kivetésének befejezése után az illető pótlékolható adók együttes összege után azonnal vettessék ki.

A francia főkonzul ellen.

Bonyodalom a magyar kölcsön körül.

— Saját tud. express jelentése. —

A Paris Journal című párisi újság legutóbbi számában egy kis cikk volt, amely az 560 milliós kölcsön ügyével foglalkozott, meglehetősen ellenséges hangon. És a cikk nyomában még egy hosszabb bécsi távirat következett, amelynek jelentése szerint ez a kölcsön-affér valószínűleg az állásába kerül majd vicomte de Fontenay budapesti francia főkonzulnak.

A távirat szerint Fontenay nagyon exponálta volna magát érte, hogy a magyar kölcsön a párisi piacon találjon elhelyezést. Ezzel pedig túllépte az ő konzuli, tehát tisztára bürokratikus ügykörét és politikai jellegű ügybe ártotta magát. Szemére veti a kis cikk azt is, hogy egyáltalán szeret a maga missziójának politikai jelleget adni, persze illetéktelenül. Minthogy pedig a kölcsön meghiusulása esetén okvetlenül bűnbakra lesz szükség, semmi kétség, hogy ez a bűnbak Fontenay lesz, akinek külömben is igen sok az ellensége.

Csakugyan: Fontenay vicomtenak sok az ellensége és aligha tévedünk, amikor azt hisszük, hogy maga ez a bécsi telegram is, amely úgy van megfogalmazva, hogy egy-egy olcsó bók után nyomban egy hatalmas taglóúttal sújt le a vicomtera, éppen az ő ellenségeinek roppant előkelő milliójából került ki. Mert a budapesti francia főkonzul ellenségei nem Budapesten tartják rezidenciájukat, hanem Bécsben. Finom, nagykövetségi palotákban.

Van Bécsben két nagykövetségi palota és a palotákban két nagykövet, aki nem szívesen látja, hogy a budapesti főkonzul agilis, tette termelt ember és ezenkívül Magyarország igazán szerető jóbarátja. És a két diplomata mindent elkövet, hogy Fontenay budapesti állását megrendítse.

Az egyik nagykövet diplomáciából dolgozik ellene, mert nem tetszik neki, hogy Fontenay Magyarországot Franciaországhoz

viszi közelebb, ahelyett, hogy tétlen meghagyná, mint a hármasszövetség lakáját, a másik nagykövet pedig hiuságból és féltékenységből tüzel a főkonzul ellen, amiért nem lapul meg teljesen a bécsi francia nagykövetség árnyékában.

Haragszanak Fontenayra és nejeire, a miért szalont kreáltak Budapesten, ahol a politikai és a társadalom kitűnősegeit látják maguknál. És azért is, mert Fontenay egy francia irodalmi társulatot szervezett Budapesten, meg egy francia nyelven megjelenő folyóiratot alapított, mely Magyarországot ismerteti a külföldön. Ezért az ő agilitásáért vetnek követ reá és felhasználnak persze minden alkalmat — mint például most a kölcsön ügyét — hogy jól elhelyezett újságtáviratokkal befolyásolják a quai d'Orsay-t, és Pichon külügyminiszternek Fontenay elmozdítását szüggerálják.

Ha csak diplomáciai fondorkodásról volna szó és a nagykövet féltékenységről a főkonzula ellen, legfeljebb kacagni lehetne ezen a kicsinyes komédián. Itt azonban többről van szó. Arról, hogy el akarnak mozdítani tőlünk valakit, aki ügyeinknek kitűnő ismerője és jóbarátunk. Széret szórak ellene rágalmakat. Mert rágalom az, hogy Fontenay kilépett volna az ő konzuli missziója kereteiből. Soha politikai attributumokkal fel nem lépett, sőt ellenkezőleg: mindig gondosan ügyelt rá, hogy amit tesz, amit dolgozik, az értünk való egész tevékenysége társadalmi uton történjék. Nem politikai, hanem társas érintkezést keresett politikusainkkal és egybekkel. Az pedig mégis csak magánügye, kiket fogad szalonjában és kiknek meghívását fogadja el. Különösen azonban az a vád a felháborító, mintha Fontenay vicomte exponálta volna magát a kölcsön ügyéért.

Ennek a vádnak dolgában tudósítónk felkereste

Teleszky János

pénzügyi államtitkár,

akitől a következő felvilágosítást kaptuk:

— Ostobaság azt mondani, hogy Fontenay vicomte az ő hivatalos minőségében foglalkozott volna a kölcsön ügyével. Sem a magyar kormány ő vele, sem ő a magyar kormányval soha ebben a tárgyban nem érintkezett. Hiszen józan ésszel még csak fel se tételezhető, hogy egy kormány a maga kölcsönének ügyét egy idegen főkonzullal beszélje meg, akinek a feladata és a missziója egészen más természetű. Soha Fontenay vicomte-tal nem tárgyalunk. Külömben pedig mi a francia lapok támadásaival nem törődünk, mert ha nem francia piacon, hát másutt, de annyi pénz áll a rendelkezésünkre, amennyit akarunk . . .

Fontenay vicomte

ezeket mondta tudósítónknak:

— Nem nyilatkozhatom erről a támadásról és nem tudok róla, hogy állásom megrendült volna. Annyi bizonyos, hogy a kölcsönről soha nem tárgyaltam senkivel. A magyar kormány annak idején megbizta az ő bankárait, szerezzék meg a kölcsönt és a bankárok aztán a francia pénzemberekkel folytatták a tárgyalásokat. Nem is látom, hol élkelődhettem volna én e pour parler-k közé. Ez idő szerint bankárok magánügye az egész és nem tudom, hogy a láptámadások mennyire, vagy egyáltalán befolyásolhatják-e a bankárokat.

Allapítsuk meg hát: Fontenay a kölcsön ügyében nem ártotta magát soha, politikai attributumokkal fel nem lépett soha és most figyeljük, hogyan szövik ellene és a magyar érdekek ellen a két nagykövetségi palotában az intrika szárait tovább . . .

Augusztus elsején új előfizetést nyitotunk lapunkra. Tisztelettel kérjük azon olvasóinkat, akiknek előfizetése lejár, hogy az előfizetés megújítása iránt idejekorán intézkedni sziveskedjenek.

Visszaélések hólabda rendszerű árusítással.

A kereskedelemügyi miniszter rendelete.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara több oldalról jelentést kapott arról, hogy a Maison Rosset Paris cég az 1884. évi XVII. t.-c. 51. §-ába ütköző hólabda (lavina) rendszerű árusítás célzatával hirdetésekkel, úgynevezett „bon“-okkal és szelvényekkel árasztja el a közönséget, melyekkel 40 frankot érő selyem alszoknya vagy tetszés szerint választható más tárgy megküldését ígéri annak, aki egy-egy 2 K. 50 filléres szelvényt 4 egyénnek elad s e négy egyén 10—10 koronával újabb 4—4 szelvényt vesz a cégtől utánvétellel. A cég ily módon akkor küld csak árut, ha 50 korona értékű, 20 szelvényt ad el, viszont a vevő abban az esetben, ha a szelvényeket másoknak eladja, 2 korona 50 fillérnyi áron jut egy állítólag 40 frankot érő holmihoz, melynek árát mások fizetik ki, tudniillik azok, akik hasonló előnyös árubeszerzésben bizakodva, szelvények vételére fektetik be a pénzüket.

Az árusításnak ez a módja elnevezéséhez híven, lavinaszerűen szaporítja a vevőket, mert minden egyes megrendelő más újabb négyet ugrat be szelvényvételre, akikkel a maga portékáját megfizetteti s akik, hogy pénzükhöz értéket kapjanak, mindig nagyobb körben terjesztik a szelvényeket, nem törődve azzal, hogy amikor már teljesen el van árasztva a közönség bizonyos köre a szelvényekkel, százan és százan károsulnak azáltal, hogy befektetéseikért értéket nem kapnak, mert a szelvényeiket tovább adni nem tudják, a cég pedig csak akkor küld árut, ha egyenként mindenki újabb 40 korona értékű szelvényre szerez vevőt.

A lavina rendszerű árusítást folytató cégek tehát és ezek közt a Maison Rosset párisi cég is — nemcsak azon nyereszkeskednek, hogy egy 40 franknál többre még a maguk állítása szerint sem becsülhető tárgyat 50 koronáért adnak el a közönség ingyenes és lelkiismeretesnek nem mondható ügynökösködése mellett, hanem abból is mérhetetlen hasznot húznak, hogy amikor már a lavina megszakad s a szelvények legjobban el vannak terjedve, ezren és ezren hagyják benn az értéktelen szelvényekben pénzüket, melyért ellenértéket nem kapnak.

Az árusításnak ezt a módját ezért a kereskedelemügyi Miniszter 70055—1900. számú rendelete a leghatározottabban tilalmazza és elkövetőjük ellen szigorú büntetést állapít meg. A 82268—1900. számú rendelet pedig (1 posta és távirati rendeletük tára 1900. évi 70. sz.) tiltja az ilyen árusításra vonatkozó szelvényeket, hirdetményeket s más küldeményeket a m. kir. postai szállítástól, végül a 34688—1909. sz. rendelet megállapítja annak lehetőségét is, hogy azok ellen, akik a szelvényeket továbbadják és terjesztik, a tiltott cselekményben való bűnrészesség miatt az 1879. évi XL. t.-cikk 26. §-a. illetőleg az 1878. évi V. t.-cikk 69. §-a értelmében iparhatósági büntető eljárás tehető folyamatba, mely 600 koronáig, behajthatatlanság esetén pedig 30 napig terjedhető pénzbüntetéssel járhat, mert aki másoknak áldozatokba való beugratása révén, mások által kifizetendő olcsó portékát kíván beszerezni, bizonyos mértékben rosszhiszeműen jár el a jogosulatlan hasznot keres, mely megtorlást érdemel.

Elsősorban tehát a közönség érdekében, másodsorban pedig a magyar ipart és kereskedelmet lelkiismeretlenül károsító külföldi cégek üzemeinek meggátolása érdekében figyelemzteti a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a közönséget, hogy a Rosset párisi cég szelvényeit és a bármily cím alatt érkező hasonló szelvényeket ne vegye meg és ne terjessze, mert a külföldi cégek ily irányú szédeltései a közönség károsítását célozzák és mert a szelvények továbbadása tiltott cselekmény, melyet a kamara a tudomására jutó esetekben kénytelen az illetékes hatóságoknál feljelenteni.

A kiváló bőr- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vase- és hólabdajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos hánalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható fürdőfürőkben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST Bányá-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsplatz. 8.

A klerikálisok bankja.

Részvénytársaságot akarnak alapítani.

— Saját tudósítónktól. —

Az egyházi javak szekuralizációjának gondolata, ugylátszik, belépett a realitás körébe. Néhány héttel ezelőtt maga *Prohászka Ottokár* püspök mondotta, hogy az egyházi javak mostani szervezete tarthatatlan. Természetesen, ezt a „tarthatatlanságot“ nem a szekuralizációval akarják megszüntetni.

— Ha már nem lehet a reform elől kitérni, — mondja a papság — csináljuk meg úgy a reformot, hogy nekünk legyen belőle hasznunk.

Hogy az miképpen letséges, arról a „Szombat“ legfrissebb száma a következőket írja:

— A klerikálisok terve az, hogy az összes holtkezi birtokok intézményes javadalmasai egy részvénytársaságba szövetkeznek a birtokaik arányának megfelelően. Ez a részvénytársaság parcellázza a birtokokot és eladja a népnek. A klerikális tömegbank 25—50 éves törlesztésre adná el a parcellákat olyan amortizálással, hogy az ingatlanok először is hat százalékot jövedelmezzenek kamatban, másodsorban pedig olyan milliárdos tőkét tömegeseniténének, amely a 25—50 éves letörlesztés, megváltás után is arányosan fejlődő jövedelmet biztosítana az intézményes javadalmasoknak.

„Ez a rengeteg vállalkozás azt eredményezné, hogy a holtkezi érdek ezen túl is függetlenül, teljes önkormányzattal rendelkezne a javai fölött; olyan értékke nővelné a javait, amely értékek állandó, intenzív forgathatóságukkal háromszoros kamatélvezetést hoznának; hatalmas tőketömegével nemcsak irányítaná a közgazdasági életet, de teljesen uralkodnék föllette; önmagától legalább egy millió állandó klient szerezne a roppant pénzületnek és végül erkölcsi szempontból látszólag ideálissá tenné a klerikalizmust, amely ilyesformán tényleg földhöz juttatná a népet.“

Ezt a tervet állítólag *Polónyi Géza* csinálta.

Ügyes és jó megjelenésű varróleányt, aki a kiszolgálást is vállalja, keres

SIPOS JENŐ

Mátyás király-téri

blous,

alj,

pongyla,

rövidáru és

női kézi-munka áruháza.

Aki ilyen alkalmazásban már volt, előnyben részesül.

„Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.“

Erdélyben nincs postásmozgalom.

Be fog fagyni az általános sztrájk.

A jel megreked a telefon-központban.

Filep postatanácsos nyilatkozata:

A Kolozsvári Hírlap tudósítójától.

Egy hónapja már, hogy egyes fővárosi estilapok híradásai folytán az egész ország közönségét izgatja, nyugtalanítja az a kérdés, hogy lesz-e vajon karácsonyra általános postássztrájk vagy nem. A postatisztek és tisztviselők eme állítólagos mozgalmának indító okai annyira közismertek, hogy azokat most újból és teljes részletességgel elmondani már nem tartjuk szükségesnek.

Néhány héttel ezelőtt a fővárosi lapok híradásainak kapcsán különben is bő részletességgel tárgyaltuk az ügyet s akkor *Dernyei* postaigazgatóval is folytattunk ebben a kérdésben beszélgetést. *Dernyei* igazgató annakidején tett nyilatkozatában rámutatva a postatiszteknek a fizetésük emelésére vonatkozó jogos igényeire kijelentette, hogy ő a jelen kormánytól biztos reménnyel várja a régóta vajdó kérdés teljes és kielégítő megoldását. Ezen az alapon tehát az igazgató nyilatkozatában határozott szavakkal rámutatott arra a tényre, hogy Erdélyben még akkor sem lehetne postásmozgalom, ha Budapesten a sztrájk előkészítésére alakított állítólagos harmincas bizottság tényleg gyűjtene is aláírásokat. Erdély postatisztviselői kara — *Dernyei* igazgató szerint — nyugodt és szorgalmas munka közepette várja anyagi helyzetének javulását.

Most azután, szintén a fővárosból, újabb szenzációt dobta ki a közönségnek. Ezek a híradások már, mint teljesen befejezett tényről beszélnek az általános sztrájkról. A fővárosi lapok hírei szerint a harmincas bizottság szorgalmasan és meglepő eredménnyel gyűjti az ellenállásra az aláírásokat. Elkészített továbbá a bizottság mindent, ami a sztrájkhoz és sztrájk erejének teljességéhez szükséges. Karácsonykor, tehát a posta legforgalmasabb heteiben, telefon és távirat útján az egész országban leadják a megbeszélte jelet és akkor... egy perc és vége a postai forgalomnak.

Szenzációnak mindenesetre szenzáció ez a híradás és nagyon is alkalmas arra, hogy az országot hónapokon keresztül állandó izgalomban tartsa. Magunk részéről ismételtén siettünk megbízható és megnyugtató nyilatkozatot szerezni, hogy a kedélyeket lecsillapítsuk. Ebből kifolyólag a „Kolozsvári Hírlap“ tudósítója tegnap felkereste a szabadságon lévő *Dernyei* igazgatóhelyettesét, *Filep* Samu postatanácsost, aki a legnagyobb készséggel állott a rendelkezésünkre. *Filep* tanácsos tudósítónk kérdésére a következő nyilatkozatot tette:

— Ebben az ügyben *Dernyei* igazgató ur egyizben már nyilatkozott. Én ahhoz a nyilatkozathoz vajmi kevés újat tehetnék hozzá. Azt azonban mondhatom, hogy ha Budapesten tényleg általános sztrájkra szervezkednek, akkor az nem lesz általános. Erdély postatisztjei és tisztviselői oly nagy szeretettel és bizalommal állanak igazgatójuk személye körül, hogy teljesen megbiznak ama kijelentésében is, hogy a jelen kormány teljesíteni fogja jogos kérésüket. Ami pedig azt a bizonyos jelet illeti, ami az általános sztrájk kezdetét hirdeti, arra vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy az a jel a telefonközpontokban okvetlenül meg fog rekedni. Onnan tovább nem mehet. Legyenek teljesen nyugodtak. Mi, itt Erdélyben hivatásunk magaslatán állunk és nem hagyjuk magunkat semmiféle bizottság által megtévesztetni. Dolgozunk és bizalommal várjuk anyagi helyzetünk javulását.

Ehhez a nyilatkozathoz nekünk nincs semmi hozzátenni valónk. Annyira energikus

és annyira világos, hogy kétségtelenül meg van benne a közönség megnyugtatóására szükséges erő.

Még egy válasz Roska Mártonnak.

Kolozsvár, augusztus 12.

A naszódi havasok között végzett tanulmányutamból hazaérkezve, mások figyelméztettek, hogy R. M. az „Erdélyi Múzeum” f. évi III-ik füz. 192-ik oldalán 6 sorban válaszol a tasnádi neolithkori őstelep ügyében külön röpiratban adott méltó megjegyzéseimre. Mivel ama 6 sorban is bántja R. az igazságot, kénytelen vagyok arra a következőkben reflektálni:

„A nyilvánosság kizárásával jelent meg az én kis írásom” — mondja R. M. Hogy olyan dolgokról is tudni akar beszélni R. amiket valóban nem tud, azon nem csodálkozom, mert hiszen a tasnádi őstelepet sem látta soha életében s mégis annak hollétéből kifolyó helyes elnevezéséről kezdett vitatkozni. Válaszom 620 példányban jelent meg, melyeket mind szétküldözgettem.

Már most azt hiszi R., hogy Gutenberg zseniális találmánya csak az „Erdélyi Múzeum” füzeteinek juttat nyilvánosságot? No hát kérem, aki nagyanevelt osztályarchaeologusi elbizakodásában ennyire önzőképes lenni, azzal erről a tételtől igazán nincs értelme még több szót vesztegetni. Hogy válaszom személyes élt, azt magam is tudom, de hát helyénvalónak tartottam az olyan emberrel szemben, aki ahogy kitette lábát az életbe, azon kezdi, hogy másokat óvatosságra intget, nem gondolván, hogy ez az óvatosság talán tán másokban is meglehet. Annak a stilusnak célja tehát kritikus urat több szerénységre figyelmeztetni. Az utolsó passzus szerint R. állításait a maguk egészében fenntartja. Az általam hivatolt idézetek érveinek sulya alatt nem is lehetett mást várni, minthogy a cinizmus leple alatt a maga tételeit továbbra is kizárólagosan helyesnek fogja elismerni.

Orosz Endre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szép-utca 1. sz.

Telefon-szám: 637.

Kereskedelmi Hitelintézet r.-t.

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 4. (Statns-palota.)

BETÉTEK után naptól napig számítva

5%.

kamatot fizet, melyek már 1 koronától kezdve fogadtatnak el és azok rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

LESZÁMITOL váltókat, kölcsönt nyújt ingatlanra, értékpapírokra előnyös feltételek mellett.

Kereskedelmi Hitelintézet r.-t.

HIREK.

— A király születésnapja és Kolozsvár. Kolozsvár városa a király közeledő születésnapja alkalmából — mint azt már megírtuk — diszközgyűlést fog tartani, melyre az előkészületek a tanácsnál szorgalmasan folynak. A diszgyűlés programját véglegesen a hétfőn tartandó értekezleten állapítják meg. Abból a célból, hogy az emlékezetes évfordulót külsőképpen is ünnepélyessé tegyék, a tanács a mai nap folyamán kifüggesztendő falragaszok útján felhívást bocsát ki a város közönségéhez, melyben arra kéri fel a közönséget, hogy e hó 18-án a házaikat lobogózzák fel s megelőző estén az ablakokat világítsák ki. A tanács intézkedést tesz, hogy ez estén az összes városi középületek kivilágíttassanak.

Désről írják nekünk, hogy Szolnok-Doboka vármegye törvényhatósága a király születésnapja alkalmából e hó 18-án rendkívüli diszközgyűlést tart. A közgyűlést megelőzőleg a Désen létező összes felekezetek templomaiban hálaadó ünnepi istentisztelet lesz, amelyen testületileg vesznek részt s amelyre az összes helyi hatóságok, hivatalok meghívattak. A közgyűlés egyetlen tárgya az évforduló alkalmából felterjesztendő hódoló felirat tárgyában hozandó határozat. Közgyűlés után a főispán fogadja a hatóságoknak avagy kiküldötteinek az évforduló alkalmából szokásos tisztelgését a vármegyház nagytermében.

— Változás a kolozsvár—budapesti gyorsvonatoknál. A Kolozsvár és Budapest között közlekedő gyorsvonatok közlekedését a múlt év október havától kezdve a nyugati pályaudvarra helyezték át a keleti pályaudvarról. Ez csak átmeneti intézkedés volt arra az időre, míg a budapesti Keleti pályaudvartól Püspökladányig vezető új vágányt kiépítik. A munkálatok — mint illetékes helyről értesülünk — most már annyira előrehaladtak, hogy szeptember közepén teljesen átadható lesz a forgalomnak. Az új vágány már most meglevő részén is folyik a közlekedés. Az októberi új menetrend szerint a Kolozsvárról induló gyorsvonatok ismét a Keleti pályaudvaron érkeznek Budapestre.

— Nyilatkozat. Az „Erdélyi Ujság” f. hó 12-ik számában „Egy kisiparos tönkretétele”, „A Szaloki György esete”, „Bádógos és vizsgálóbíró” címek alatt megjelent közleményben az állítatik, hogy én mint iparhatósági biztos egy jegyzőkönyv alapján egyszerűen beszüntettem egy bádógosmester, névszerint Szaloki György műhelyét. Midőn kijelentem, hogy ez a való tényállás tendenciózus elferdítése, bátor vagyok a cikkíró urat, a kereskedelmi és iparkamarához, ipartestülethez, az építő-iparosok, cipész-, szabó-iparosok szövetségeihez, sőt minden egyes iparshoz és kereskedőhöz utalni, azok majd lesznek szivesek megmondani, hogy 8 évi iparhatósági biztos működésem alatt, az ipari érdekeknek mindig szószólója és hathatós támogatója voltam, vagy akár rendelkezésére bocsátom a cikkíró urnak az ipartestületnek és egy néhány szövetségnek e tárgyban hozzám intézett köszönő átiratait is. Eltekintve azonban ettől — amelyet megjegyezni

meghurcolt reputációm érdekében szükségesnek tartottam — a dolog lényegére nézve a következőket szögezhetem le:

Mindenekelőtt konstatálni kívánom, hogy Szaloki György bádógosmester iparának gyakorlata *nem tiltatott el*, csupán arra köteleztetett, hogy nagy zajjal járó munkáit ne nyílt helyen, hanem annak rendje szerint műhelyében végezze. Ennek egyszerű indoka pedig abban rejlik, hogy a hatóságnak kötelessége minden oly irányu cselekményt, mely a közrendre zavarólag hat, eleve megakadályozni. A cikkíró ur, úgy látszik, összetévesztette a főkapitányi hivatal iparhatósági és rendészeti hatáskörét. Az iparigazolvány kétségtelenül feljogosítja az arra illetékeseket az ipar gyakorlására, senkit sem jogosít fel azonban arra, hogy azt oly mérvben és oly módon gyakorolja, hogy az a közrend hátrányára történjék. Egyebekben a kilátásba helyezett feljelentés elé nyugodt lelkiismerettel nézek. Csoma Zsigmond rendőrkapitány, iparhatósági biztos.

— A kirakatverseny lapja. Kolozsvár kereskedelmi és ipari köreiből általános elismerést és örömet keltett a *Kolozsvári Hírlap* kiadóhivatalának a kirakatverseny rendező-bizottsága által elfogadott amaz ajánlata, hogy augusztus 17-től szeptember 4-ig lapunk mellékleteként „Kirakatverseny” címen egy külön lapot adunk. Ez a lap, mint ismeretes, a versenyre vonatkozó hivatalos hireken kívül a kolozsvári kereskedelmi és ipari vállalatoknak az ismertetéseit fogja tartalmazni. Alig terjedt el eme elhatározásunknak a hire, a vállalatok valósággal tömegesen sietnek ismertetéseik leadásával kiadóhivatalunk eszméjének felkarolására és arra, hogy a kirakatverseny lapja városunk kereskedelmi és ipari életéhez valóban méltó és imponáló legyen. Eppen ebből az általános felkarolásból kifolyólag kiadóhivatalunk elhatározta, hogy a kirakatverseny bíráló-bizottságának a két legszebb kirakat díjazására „A Kolozsvári Hírlap jutalom-díja” címen 50—50 koronás aranyjutalmat ajánl fel. A bíráló-bizottság ezt az ajánlatunkat is elismeréssel és örömmel vette tudomásul. Végül még csak arra kívánjuk felhívni a kolozsvári vállalatokat, cégeket és gyárakat, hogy mindazok, amelyek ismertetni akarják magukat a rendelkezésünkre álló idő rövidségére való tekintettel, még a mai nap folyamán adják át kiadóhivatalunknak megbízásaikat.

— Gondnoksági ülés. A kolozsvári állami elemi iskola gondnoksága ma, 13-án délután 4 órakor az anyakönyvi hivatalban ülést tart, amelyre a gondnoksági tagokat ez uton is meghívják. A gondnoksági ülés egyetlen tárgya a jelenleg üresedésben levő tanítói és tanítónői állásoknak betöltése lesz.

— Majláth püspök az árvízkarosultaknak. Désről írják nekünk, hogy gróf Majláth Gusztáv erdélyi r. kath. püspök, az ilosvavölgyi árvízkarosultak számára, amint a csapásról hírlapok útján értesült, Reichenhalból 500 K küldött Torma Stephanie kezéhez azon utasítással, hogy ezen összeget legjobb belátása szerint és közvetlen juttassa a segélyre szorultak kezébe.

— Vásárolják az erdőket. A magyar fakeskedelmi részvénytársaság milliókra rugó újabb erdővásárlásokba fogott, melyet a cseh iparbank támogatásával szándékozik lebonyolítani. Két részvénytársaság támogatásával épít erdőkben új fűrészeket és végül a Leszámitoló Bank is nagy erdőterületeket vásárol Marostordamegyében. A bank ugyan ezt az üzletét legközelebb egy új részvénytársaságnak adja át, mely Marostordában néhány új gőzfűrész fog építeni, a megvett

Dobó Albert

ékszerész Kolozsvár, Mátyás király-tér 15.

(Telefon 842.)

Volt Husznik üzlet.

(Telefon 842.)

A Husznik János-féle

óra és ékszer üzletet átalakítva és újonnan berendezve tovább folytatom.

Nagy raktár óra-ékszer, valódi ezüst és china-ezüst árukban.

Nagy javítási műhely. Szemüvegek orvosi rendeletre készülnek.

anyagoknak minél jobb felhasználása végett. Nincs rossz üzlet, mondják a tőzsdén, csak rossz alapítások vannak.

— **Államsegély Besztercenaszódnak.** Besztercéről jelentik: Besztercenaszódmegye törvényhatósági bizottságának kérelmére, melyet még az előző kormányhoz terjesztett fel a vármegye, a jelenlegi kormány közel félmillió koronányi államsegélyt helyezett ki látásba az állami és törvényhatósági utak beruházásának fedezésére. Az erről szóló miniszeri leiratot már a törvényhatóság megkapta és azt a napokban tárgyalta a közigazgatási bizottság. A bizottság Kemény Bertalan műszaki tanácsos javaslatára kimondja, hogy a kormány bőkezű támogatásáért felíratilag fejezi ki köszönetét *Hieronym* Károly kereskedelemügyi miniszternek és *Kálmán* Gusztáv államtitkárnak, kik jóindulatu figyelemben részesítették a vármegye kérését. Egyben kifejezte a bizottság köszönetét *Fejérváry* Jenő főispánnak, kinek része volt a kérelem kedvező elintézésében.

— **Az árvíz által megrongált közutak.** Szolnokdobokamegye Ilosva völgyében a múlt hó elején pusztított felhőszakadás által megrongált közutak helyreállítási munkálatai — mint lapunknak Dészről írják — serényen folynak. A köcsiközlekedés Felőrtől Ispánmezőig a törvényhatósági uton már megnyitott. A vicinális közut egyes szakaszain azonban, ahol 2—300 méter hosszban 3—4 méter magas az iszapoltás, a közlekedés csak az iszap felső rétegeinek kiszáradása után, új utpálya létesítéssel lesz lehetséges. Az elmosódott hidaknak a terveit a dési államépítészeti hivatal tisztikara minden egyéb teendőik mellőzésével elkészítette. E tervek kivitelére gr. Bethlen Balázs főispán hathatós közbenjárására 30 000 korona államsegély van kiállításba helyezve.

— **Kifosztott lakás.** A Király-utca 5. szám alatt lakó Tárkányi György vállastanár tegnapelőtt jött haza a fürdőről. Alig tette be a lábát a lakásba, máris kellemetlenül kellett tapasztalnia, hogy távolléte alatt ott betörők jártak és több mint 200 korona értékű ruhaneműjét ellopták. Tárkányi tegnap megtette feljelentését a rendőrségen, de vajmi kevés reménye lehet arra, hogy a bevezetett nyomozás eredményre is fog vezetni.

— **Rubin ur nagylelkűsége.** Kedélyes ur lehet Rubin ur, az ismert kolozsvári öszeres. Egyik rendőr ellen ugyanis többrendbeli hitelvásárlásokból kifolyólag mintegy 100 korona követelése származott. Rubin ur 6 év óta folyton pörösködik a rendőrrel a követeléseért, de mindennemű törvényes eszközök szorgos felhasználása mellett sem volt képes behajtani a követelését. Hogy emiatt való keserűségén némileg enyhítsen, azt eszelte ki, hogy beáll a nagylelkű adakozók sorába és megsegíti a városi szegények nyomorát. Tegnap egy egészen komoly hangon szerkesztett beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben kijelenti, hogy a rendőr ellen fennforgó 100 koronás követelését „minden jogfenntartás nélkül” átengedi a városi szegények alapja javára. Hogy a város nemes tanácsa mit szól a Rubin ur „nagylelkű” ajánlatára, azt nem tudjuk, egyet azonban tudunk és ez az, hogy a városi szegények alapját a Rubin uréhoz hasonlatos nagylelkű adományok aligha fogják felgyarapítani.

— **Ahol nincsenek politikai foglyok.** A király születésnapja alkalmából — mint már jeleztük — általános amnesztiát ad a politikai foglyoknak. Egyik aradi tudósító kérdést intézett az aradi vár parancsnokához az iránt, hogy az ottani vár börtönében vannak-e olyan elítéltek, akikre az amnesztia

vonatkozhatnék? A parancsnok a kérdésre kijelentette, hogy jelenleg az aradi várban egyetlen politikai fogoly sincsen. Amikor ő felsége május havában Boszniában járt, tudvalevőleg kegyelmet adott az összes bosnyák katonai foglyoknak. Akkor az aradi várban tizenöt boszniai politikai fogoly volt, akiket öt-hét esztendei börtönre ítéltek el azért, mert a legutóbbi háborús mozgalom idején átszöktek a montenegrói hadsereghez. Ezek a foglyok a királyi kegyelem folytán még májusban kiszabadultak. Azóta az aradi várban nincs politikai foglya.

— **Fregoli a Kioszkban.** Oly általános elragadtatással nyilatkoztak azok, akik Fregoli Jassyt az előadásokon látták, hogy tegnap is szép számu közönség tapsolt bámulatraméltó produkcióinak. Ez a csodálatra méltó ember egymaga tud tesz egy közepes orfeum műsoron. Átváltozásainak illúziója tökéletes, fölszerelése pedig elsőrangú, izlées. A programmból különösen a Grand Orfeum „Jassy” amelyben egymásután gyorsrajzoló, excentrik-énekesnő, komikus és zenebohóc nyerte meg a közönség tetszését. Nagy tetszést aratott a „Zeneszerző kongresszus” és a „Botrány egy étteremben” című darab, amelyben egymaga 12 személyt játszik 100 átváltozással. Fregoli Jassy elegáns, szimpatikus egyénisége magával ragadta a közönséget, amely valósággal ünnepele. Még csak néhány napig marad itt. Ma este újból teljes műsorával lép föl a Kioszkban. Fenntartott hely 2 korona, belépti-díj 1 korona. Kezdeté fél 9 órakor. Előadás után monstre tűzijáték lesz.

— **Új százkoronások.** Az Osztrák-Magyar Bank a hivatalos lap mai számában tudomására hozza mindazoknak, akiket illet, hogy e hónap 22-én új százasbankok jelennek meg a színen. A régi százasok nyolc év óta vannak forgalomban és 1912. évi augusztus 31-ike az a végső határidő, ameddig az öreg százasokat be kell szolgáltatniok azoknak, akiknek jutott. Sajnos e szép hazában sokan megérik az új százas születésnapját, akik előtt a régi is vadonatúj lenne. A régi bankokat 1918 augusztus 31-éig az Osztrák-Magyar Bank fő- és fiókintézetei már csak átváltás végett fogadják el. A bankjegyek — mint a hivatalos lap mai száma közli — rétalakja 163 milliméter széles és 108 milliméter magas, vízjegynélküli papíron lesz nyomtatva, egyik oldalán magyar, a másikon német szöveggel. A kékszíntű jegyek két részből áll. A jobboldali nagyobb részen mind a két oldalon derékszögű keretben, a felső balsarokban a magyar címer, illetőleg a bárbírral övezett ausztriai sas látható. Jobbra ettől egy olyan eszményi alak melléke van, amelynek alsó része a kép egész szélességét elfoglalja. A kép alsó részét elfoglalják a fontnevezett eszményi alak válla és egy virágfüzér, melyet ez a két kezével tart. A háttér, az alak ruhája és a virágfüzér guilloche-technikai módon vannak ábrázolva. A keret felső része egy nagyobb középrozettából áll, melyen két tojásdadalakú „100”-as számot tartó rozetta látható. Alatta van a bankjegy szövege és a cégjegyzés.

— **A szegedi harmadik közjegyzőség.** Szegeden most rendszeresítették a harmadik közjegyzőséget. A pályázat — mely az állásra tegnap járt le — elég eredményesnek mondható. Hatvankét pályázat érkezett be. Van a pályázók között sok ügyvéd, közjegyzőhelyettes, de legtöbb az áthelyezést kérő közjegyző. A szegedi közjegyzői kamaránál a napokban állílják össze a pályázati kérvényeket és hétfőn, augusztus hó 15-én terjesztik föl az igazságügyminiszterhez. Székely Ferenc igazságügyminiszternek meleg napjai lesznek.

— **Eltűnt tanonc.** A rendőrségen tegnap bejelentették, hogy Fuhrmann Albert 16 éves tanoncát nyomtalanul eltűnt. A nyomozást bevezették.

— **Megszökött az örömtanyáról.** Demucz Zsuzsa örömeleány annyira ráunt az iparilag üzött örömeire, hogy tegnapra megszökött Tordai Györgynek a nyilvános házából. Ami ezután következett, az is a szokott recipe szerint ment. Tordai a megszökött leányt, hogy annál biztosabban visszaszerezhesse, a szökésekor testén volt ruháknak az ellopásáért a rendőrségen feljelentette. A rendőrség most persze nem mint szökevényt, de mint tolvajt nyomozza Demucz Zsuzsát. Ez az örömlány sorsa, ha szabadulni akar az örömeitől.

— **A sérült bankjegyek.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa a használhatatlanná vált vagy sérült 1910. évi kibocsátású 100 koronás bankjegyek kicserélése, illetőleg részleges megtérítése tárgyában az alábbi szabályzatot határozta el: A kopás által használhatatlanná vált, de minden részükben teljes bankjegyeket valamennyi bankintézet fizetesképp fogadja el. A sérült 100 koronás bankjegyekért járó megtérítési összeg céljából azok 100 egyenlő mezőre osztatnak fel. A bankjegyeknek beosztása oly hálózat alkalmazása által történik, mely derékszögű keretbe van illesztve és akként készült, hogy a keret belső térfoglalata a 100 koronás bankjegy alakját teljesen határolja és ezt vízszintesen és függőlegesen húzott vonalak által 10 10 egyenlő szélességű közre osztja, miáltal 100 egyenlő nagyságú 16·3 milliméter széles és 10·8 milliméter magas négy-szögű mező képeztek.

* **Egy jóforgalmu sarok szatocs-üzlet** betegség miatt sürgősen *eladó*, mely teljes jogokkal el van látva. Reflektánsok szatocs-üzleti jártassággal kell birjanak. Cim a kiadóhivatalban.

— **Halottrablás a góthai hamvasztóban.** Góthából jelentik: A híres góthai halottégetőben tegnap párját ritkító rablás történt. *Halberstadt*ban meghalt egy milliomos orosz nő, akit drága ezüstveretű koporsóban, tele ékszerekkel szállítottak *Góthába*, hogy elégessék. Hozzáátartozói elkísérték a krematórium kapujáig, ahol számot adtak a koporsóról és azt mondták, hogy jöjjenek egy félóra múlva. Félóra múlva eljöttek a hozzáátartozók, de csak éppen huszonnégy óra múlva engedték be őket. Akkorra már megtörtént a nevezetes aktus, a szegény grófnő porai már ott álltak a polcon egy kis üvegburában. Ellenben a koporsó és a tizezreket érő ékszerek nem voltak sehol. Azt egyszerűen elrabolták. Hogy ki rabolta el, azt most kísérli kinyomozni a góthai rendőrség.

— **Gólya egy pesti háztetőn.** Tegnap délután 6 óra tájban olyan eseménye volt Budapestnek, amilyenre a legöregebb szivarosgyerekek se emlékeznek. Ebben az órában az Andrássy-ut 30. számú ház előtt egy hatalmas embertömeg tolongott. Kivételesen nem tetőtűzet néztek, se egy cseléd nem ugrott le az emeletről, egy gólya kelepelt az Andrássy-ut 30. számú ház fölött. Egy igazi szép szál gólya, aki olyan fesztenül mozgott a bérház palotatetején, mintha otthon volna egy nádasfedéles kis házikőn, a nagy kereken, amelyet a szerencsére számító gazda ravaszul odatett gólyahinni. Egy aeroplánnak nincs annyi ájtatos publikuma, amennyi ennek a fantasztikus gólyának volt, aki nem tudni, hogyan, miért, honnan került a fővárosba, ahol talán sohasem járt még gólya. Az egész közlekedés megakadt az uton, Pest kandi népe lelkesen, bémészan és természetesen viccelődve nézegette a gólyát,

NIL

Valódi egyiptomi SZIVARKA-
HÜVELY és PAPIR,

legjobb minőség

igazi dohányosok számára.

Csak aza „NIL”-hüvely valódi, amely
„KROKODILUS”

védjeggyel van ellátva.

míg a különös vendég meg nem unta a dolgot és el nem repült a nem neki való talajról. Az emberek megélték és eloszlottak, az Andrássy-ut 30. számú ház gazdája pedig novemberre már megint stájeról, arra való hivatkozással, hogy golya szállt a házra, szerencsét hoz a lakóknak.

— **Többszörös háziur a disznóóiban.** Nagyváradról írják: A nagyvárad-i rendőrségnek a napokban jelentették, hogy egy *Román Koszta* nevű 89 éves aggyastyánt hozzátartozói a disznóóiban tartanak. A rendőrség megjelent a Tilinkó-utca 49. számú házban és megállapította, hogy *Román Koszta* tényleg egy disznóóiban tartózkodik. A szerencsétlen ember egykor többszörös háziulajdonos volt Nagyváradon. A Szabadság-utcán is volt háza. Vendéglője és korcsmája is volt a jobb napokban. Most a várostól kap havonta három korona segélyt és ebből él. Teljesen tönkrement ember, 89 esztendő terhével vállain. A három koronát a házbelieknek adja, akik ezért megtürik, hogy az óiban lakják. A táplálékát hulladékokból szedegeti össze. A rendőrség az elnyomordott öregot rögtön kitelepítette a disznóóból és intézkedett, hogy Fugyivásárhelyen, hol a város szegényei laknak, kapjon korához illő tisztességes ellátást.

— **A vasutas tragédiája.** Nagyváradról jelentik: *Márton Béni* vasuti fűtő, már több ízben kiakarta irtani a családját. Két év előtt bezárta a feleségét és négy gyermekét a szobába és a lakást felgyújtotta. Az asszony a gyerekekkel csak nagynehezen tudott megmenekülni. Később összekötözte a négy gyereket és velük együtt a sinekre feküdt. A pályamunkások észrevették és megakadályozták a rémes családirtást. Az asszony ekkor a gyerekekkel elköltözött az édesanyjához. *Márton Béni* tegnap felkereste feleségét a szőlőben és kérte, hogy jöjjön vissza. Amikor az asszony tagadó választ adott, revolvert rántott és négy gyermeke szemelátára agyonlőtte a feleségét, majd pedig magára lőtt. Az asszony meghalt. *Márton* felépülésében biznak az orvosok.

* **Használjon „Rózsa”-tejkrémet,** elmulaszt májfoltot, napégetést stb. Az arcnak üde, bársonypuha és habfehér színt ad. Kapható a „Rózsa”-drogeriában, Mátyás király-tér 13. szám. 1 kis tégely 60 fillér.

— **Megölte a fiát.** Barótról jelentik: A háromszékvármegyei Magyarzsákos községben ma Kevei Izsák gazdálkodó, erős felindulásban hasbaszurta a fiát, aki azonnal meghalt. Az apa önként jelentkezett a csendőrségen. Letartóztatták.

— **Pincébe zuhant lakás.** Debreceni tudósítónk írja: A Rác-utca 79. számú házban különös szerencsétlenség történt tegnap. A háznak egyik udvari lakását bérlő Darvas Ede női szabó. Tegnap a lakás konyhájában tüzes vasat melegített Rácz Ella varrónő és az ebédet főzte Pataki Erzsébet szakácsnő. Hirtelen tompa zuhanást hallottak. Odaszaladtak s rémes látvány tárult a szemük elé. A konyha padlózata beszakadt és a tüzhely, valamint a konyhai felszerelés a pincébe zuhant. Lesüllyedt Pataki Erzsébet és Rácz Ella, akik igen súlyos sérüléseket szenvedtek, mert a tüztől a pincében különféle tárgyak meggyuladtak s a tűz összeégette a két leányt is. A varrodából a konyhába siető lányok alatt az előszoba padlója is beszakadt, kevéssel ezután a varroda helyiségében is hasonló esemény történt. Itt már szerencsétlenség senkit sem ért, mert a leányok az ablakon át az udvarra menekültek. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

Gyöngéknek erőt ad. Soványok meg hiznak! Kaukázusi Kefir-tej, melyet e hó 15-étől a „Rózsa”-drogeria hoz forgalomban Az orvosok

a Kefir-tejet, mint könnyen emészthető, erősítő és hizlaló, valamint kellemes ízű és üdítő italt, még gyenge gyomru, lábadozó egyéneknek is ajánlják. Kapható minden jobb kávéházban és cukrászdában. Készíti a „Rózsa”-drogeria, Kolozsvár Mátyás király-tér 13.

URÁNIA SZINHÁZ MŰSORA:

Az előadás kezdődik este 7-től folytatódólagosan 11-ig.

Lear király, 5 felvonásban, előadják a Királysínház tagjai.

Az óriás eszményképe, humoros.

A szabadság hajnala, történelmi kép.

A jó likőr, bohózat.

A Rózsa szive, dráma.

Dohányzási verseny, bohózat.

Utazás Herold völgyén, természetes.

Az Uránia szenzációja, Király Pál a „Föld története” című nagy művének előadása iránt fokozatosan növekedik az érdeklődés. Folyó hó 16., 17. és 18. lesznek megtartva az érdekes előadások, amelyekre jegyeket már előre lehet jegyezni az Uránia pénztáránál.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombat	Este. „Az obsitos.” Félhelyárakkal.)
Vasárnap	D. u. Gyimesi vadvirág. (Félhelyárakkal.) Este. Asszonyregiment. (Operette, új betanulással. Kassay Károly vendégjátékával.)
Hétfő	D. u. Kaméliás hölgy. (Félhelyárakkal.) Este. Asszonyregiment. (Kassay Károly vendégjátékával.)

* **Anarkista kisasszony.** Ezt a címet is adhatnók e referádánknak: a legfrissebb bukás. Mert az eddig bemutatóra kerülő újdonságokra szerencsés kilátásokkal indult meg az új szinkörben a premiérek sorozata. A „Théodor és társa” című pompás francia vígjáték páratlan sikere már-már arra engedett következtetni, hogy a szinkör első szezonjában bukott darab alig lesz. A következő újdonságok azonban alaposan rácsáfoltak erre a következtetésre. Géczy „Kazár földön” című népszínműve nemcsak, hogy megbukott, de kétszer huszonegy óra alatt mindörökre meghalt. Erre az eléggé lassu bukásra azután tegnap este ifj. Bokor Józsefnek a bemutatott „Anarkista kisasszony” operettje ráduplázott. Az újdonság már a premier estéjén, tegnap, úgy elvágódott, hogy még a konvencionálisan kijáró második estére sem fog feltámadni. Mindezt pedig szárazon elmondva, az új szinkörben, tegnap este az a nem mindennapi eset történt, hogy a bemutatott operett úgy elbukott, hogy az igazgatóság szükségét érezte a műsor azonnali megváltoztatásának. Ez meg is történt. Ma este már nem az „Anarkista kisasszony”, hanem az „Obsitos” fog színpadra kerülni félhelyárakkal. Jó: ez nagyon szép precedens, de hát mire való volt az operett betanításával a szereplőket fárasztani? Az, hogy egy új színpadi munkának és rossz munkának egy jőnévű író a szerzője, még nem jogcim a felesleges fárasztó munka elvégzésére. Talán egyszer már a jőnévű és diadalmas sikerekre visszatekintő íróknak és zeneszerzőknek is a szemükbe

lehetne mondani, hogy bizony mult, hirnév, elsárgult babér ide-oda, de rossz munkát alkottak. Ennyit nem az igazság, hanem az írók és zeneszerzők dicsőségéért derekasan megdolgozó művésznők és művészek megkívánhatnak maguknak. Egy kis szocializmus elférne már a színházhoz címzett politikában is. A tegnapi példa ezt élesen bizonyítja. (s. t.)

* **Bihari estélye.** *Bihari Ákos*, a Vig-színház ismert nevű művésze, körünkbe érkezett, hogy a vármegyeháza nagytermében, mára hirdetett klasszikus-estélyét megtartsa. A Magyarországon szokatlan művészi vállalkozás, mely kulturális szempontból is elsőrangú jelentőséggel bír, úgy a főváros koncert-termeiben, mint a nagyobb vidéki városok színpadjain, méltán keltette fel a nagyközönség csodálatát. Bihari országos körútjában mindenütt frenetikus hatás és diadalmas emlékek kísérik s megvagyunk felőle győződve, hogy Kolozsvárnak minden szépért és nemesért hevülő közönsége, szeretettel és meleg érdeklődéssel fogja támogatni Bihari nemes vállalkozását. Az estély 8 órakor kezdődik.

* **Műsorváltozás.** Ma — szombat — estére az „Anarkista kisasszony” második előadása volt kitűzve. Ez az előadás közbejött akadályok miatt elmarad. Helyette félhelyáras esti előadás lesz. „Az obsitos” fog színpadra kerülni s ennek az előadásnak minden jegyét félárakon árultja a színházi jegypénztár.

* **Asszonyregiment.** Óriási érdeklődés nyilvánul a közönség minden rétegében a vasárnapi és hétfői színházi előadás iránt. Az „Asszonyregiment”-et, ezt a mulatságos és látványos operettet fogják mind a két este előadni Berky Lilivel, Áldorral, Pongrácz Matilddal, Simon Mariskával, Bernáth Margittal, Mészáros Arankával, Dezséri Emmával, Hetényivel, Mátrayval, Dezsérvivel a főszerepekben. Közöttük a darab egyik legjobb szerepét Kassay Károly fogja mint vendég játszani úgy a vasárnapi, mint a hétfői előadáson.

* **Diszelőadás.** Csütörtökön, e hó 18-án, ő felsége születésének 80-dik évfordulóján diszelőadás lesz a színházban. A diszelőadás végleges műsora ez lesz: I. Nyitány. II. Prológus. III. Színházavatás (Herczeg Ferenc egyfelvonásos színműve). IV. Gül baba első felvonása. V. Aranylakodalom utolsó képe. VI. Himnusz. A diszelőadásra, amely egyszermind az új színház ünnepi felavatása lesz, igen sok vendég érkezik Kolozsvárra. A csütörtöki előadást rendes helyárakkal tartják meg s a jegyek árúsitását vasárnap reggel kezdi meg az elővételi pénztár.

* **Délutáni előadások.** Ugy vasárnap, mint hétfőn délutáni előadás is lesz az új színházban. Vasárnap délután a „Gyimesi vadvirág”-ot, hétfőn délután pedig a „Kaméliás hölgy”-et adják. Mnd a két előadást félhelyárakkal tartják meg.

* **Somlay Árpád művésztétele.** Somlay Árpád, a budapesti Nemzeti Színház tagja által hétfőn rendezendő vidám művésztétele iránt Kolozsvár minden körében élénk érdeklődés nyilvánul, ami teljesen érthető is, mert az estély műsorán rendkívül érdekes számok szerepelnek, amelyek bizonyára kellemes és művészi nivóju szórakozást fognak nyújtani a közönségnek. Az estély a vármegyeháza dísztermében tartatik. Belépti jegyeket a Naumann-féle Mátyás király-téri üzletben lehet előre váltani. E vidám estélyre felhívjuk a közönség figyelmét.

Mosó-ruhát színtartósan
minden színre olcsón fest

Cink József

Kolozsvárt
Telefon 555, 590 és 556.

TÁVIRATOK.

A marostordai afférek.

Marosvásárhely, aug. 12. (Saj. tud.) Matskássy István a vármegyei autonóm-párt elnöke és Déry Zoltán, valamint Bethlen István gróf között az ismeretes levélváltásból kifolyólag támadt lovagias-ügyet befejezték. A segédek voltak Matskássy részéről: gr. Teleki Samu és Kemény Kálmán báró. Az első ízben megnevezett segéd Jochsmann Nándor honvédhuszár százados kénytelen volt a megfizetést visszaadni, mert mint katonatiszt politikai természetű ügyben nem szerepelhet. Déry Zoltán és Bethlen István részéről gr. Bánffy Miklós és Kárnáz Kálmán voltak a segédek. A két fél segédei összeültek tárgyalásra és az ügyet kölcsönös kimagyarázásokkal a lovagiaság szabályai szerint elintéztéknek jelentették ki.

Az Erődy Déry-Bethlen ügyben összeállítandó becsületbíróság elnökévé — mint jelentették — Bornemissza Elemér bárót kérték fel. Bornemissza Elemér báró azonban kijelentette, hogy az elnökséget nem vállalhatja el.

József főherceg Strobl műtermében.

Budapest, aug. 12. (Saját tud.) József főherceg tegnap elküldötte Libits udvari tanácsost Strobl szobrásztanárhoz és értesítette a művészt, hogy ma — pénteken — megfogja látogatni műhelyében abból a célból, hogy megbeszélje vele annak a szobornak tervét, amelyet a főherceg — egy régebben kijelentett elhatározásához híven — Arany Jánosnak akar emeltetni a Margit-sziget tölgyei alatt, ahol a nagy költő szeretett pihenni. József főherceg ma délután fél 3 órakor kereste föl Strobl szobrásztanárt és megtekintette műtermében annak ama szobroknak anyagmintáját és tervezetét, amelyeket a művész már a főherceg kívánságára elkészített.

Ehrlich a szeréről.

Budapest, augusztus 12. (Saj. tud.) Frankfurtból jelentik: Ehrlich tanár az itteni városi kórházban nyilvános előadást tartott szeréről és az azzal folytatott kísérletek eddigi eredményeiről számolt be.

Eddig Ehrlich tanár felügyelete alatt 3700 betegnél alkalmazták a szert. A betegek közül csak négy haláleset fordult elő. Három esetben itt is kitűnt, hogy a halált nem a szer alkalmazása okozta. A negyedik halálesetnél pedig egy sajnálatos véletlen játszott közre. Kijelentette Ehrlich tanár, hogy megvakulás egyetlen egy esetben sem fordult elő a szer alkalmazása következtében és az erről terjesztett hírek valótlanok.

Az injekció technikájának javítása és az adagolás pontos megállapítása után a legalaposabban remélhető, hogy ama kellemtelen mellékhatásokat, amelyekkel a szer alkalmazása most még sok esetben össze van kötve, sikerülni fog a minimumra redukálni.

Eredményképpen már most konstataható, hogy a szer gyógyító ereje nemcsak rövid időre hat, hanem állandó. Mind a mellett óva int Ehrlich professzor a túlzóan optimisztikus felfogástól, mert ahhoz, hogy

az „Erich 606“ gyógyító értékéről végleges ítéletet lehessen mondani, legalább két-három évi időre van szükség.

A nagyszámu hallgatóság, amelynek sorában igen sok katonaorvos volt, a világhírű tudóst rendkívül lelkes óvációkban részesítette.

Királyi kegyelem a raboknak.

Budapest, augusztus 12. (Saját tud.) Bécsből táviratozzák, hogy a király augusztus tizedikén kelt elhatározásával 47 fogva lévő rabnak elengedte büntetésüknek hátralévő részét.

Egy műszaki tanácsos öngyilkos kísérlete.

Budapest, aug. 12. (Saját tud.) Óbecséről jelentik: A Ferencz József-csatorna itteni főigazgatója, Heincz Albert műszaki tanácsos, öngyilkos kísérletet követett el. Heincz állandóan Sztáparban lakik, ahol birtoka van és itt is lett öngyilkos. Kis forgópisztolyal a fejébe lőtt. Mikor családja a lövés zajára berohant hozzá, Hencz vértócsában eszméletlenül feküdt az ágyán. Azonnal kihívták hozzá dr. Sánta szabadkai kórházi főorvost, aki megoperálta a szerencsétlen embert. Az operáció jól sikerült és az öngyilkos valószínűleg fel fog gyógyulni.

A boldogtalan ember iránt, aki nagy népszerűségnek örvend, az egész megyében nagy a részvét.

A Ferencz József-csatorna részvénytársaság igazgatóságánál a következő felvilágosítást kapta tudósítónk az öngyilkosságról:

— Heincz, aki ötven-ötvenkét éves, meglehetősen régen áll a társaság szolgálatában. Szorgalmas és igyekvő embernek ösmérjük. Igen vagyonos, példás családi életet él és így nem igen lehet sejteni, miért lett öngyilkos. Valószínű, hogy ideges roham támadta meg. Mi ezelőtt egy héttel értesültünk az öngyilkosságról. Hivatalból telefonértesítést kaptunk, amelyben tudatták, hogy Heincz súlyos sérülései miatt nem láthatja el a hivatali teendőit. Heincz két hét előtt jött haza Mária-Grünből, ahol ideges szívbajára szanatóriumban keresett gyógyulást. Valószínű, hogy öngyilkossága is ezzel a betegséggel áll összefüggésben.

A kolera.

Budapest, augusztus 12. (Saját tud.) A Pétervárról érkező és Amsterdamba, illetőleg Rotterdamban kikötő „Karl Lenkering“ és „Republique“ gőzösöket Ymuidenben, illetőleg Maasluisenben koleragyanus esetek miatt vesztegár alá helyezték.

A newyorki merénylet.

Budapest, augusztus 12. (Saját tudósít.) Newyorból jelentik: Gaynor polgármester az orvosok jelentése szerint kitűnően érzi magát, más forrásból származó hírek szerint azonban nála egyre nagyobb fokú idegesség jelentkezik, különösen, amikor a torkában lévő sebet antiszeptikusan tisztogatják. Az bizonyos, hogy a veszedelem még nem múlt el és nincs kizárva, hogy komplikációk fognak beállni.

Newyorkból táviratozzák, hogy a kórházi orvosok nincsenek egy véleményen. Némelyek föltétlenül szükségesnek tartják a műtétet, mások és köztük Gaynor házi orvosa is, félnek az operációtól, mert a súlyosan sebesült polgármester gyöngye szervezetű. Ma reggel híres sebészek fognak konzultálni.

Londonból jelentik: Gaynor nagy népszerűsége ellenére tompította és csillapította

az amerikai közvélemény fölháborodását, az a föltevés, hogy Gallagher végső nyomorában, éhezve követte el a gyilkos merényletet a polgármester ellen, akít megrontójának gondolt. Most azonban — mint egy newyorki kábeltávirat jelenti — megdőlt ez a hiedelem: a nyomorgó merénylőnek nyakendőjében értékes briliánsú volt, mikor golyója leterítette Gaynort.

De van még egy terhelő bizonyíték arra, hogy Gallagher merénylete összeesküvés műve. Mikor a rendőrségen megmózták, találtak zsebében egy újságot, a sárgák véresszáju lapját, amely a Tammany-Hall szolgálatában állott és hajszát indított Gaynor ellen. Ez a példány is cikket tartalmazott a polgármesterről és így végződött: Kötél kell Gaynor nyakára, nem polgármesteri aranylánc.

New-Yorkból jelentik: Az orvosok még nem tudtak megállapodni, hogy tanácsos lesz-e a golyót a polgármester nyakából eltávolítani vagy pedig jobb lesz, ha a műtét későbbre halasztják. Gaynor háziorvosa kijelentette, hogy a polgármester gyenge arra, hogy a műtétet kiállja, más orvosok pedig attól tartanak, hogy ha a golyót nem távolítják el, fertőzés támad. Az orvosok legközelebb konziliumot tartanak a beteg ágyánál, újból megvizsgálják a sebet és ekkor a műtét kérdését véglegesen eldöntik.

A cséplőgép halottja.

Budapest, aug. 11. (Saját tud.) Zalaegerszegről táviratozzák: Mándy József eszterházi földmives a cséplésnél együtt dolgozott László Ilona munkáslánnyal. A cséplőgép javában működött, mikor Mándy tréfából egy kéve gabogával megdobta a leányt. A leány az erős ütéstől beleesett a cséplőgép dobjába, amely összezúzta és a szerencsétlen teremtés szörnyethalt. Mándyt a csendőrség letartóztatta.

Vaughan báróné férje.

Budapest, augusztus 12. (Saját tud.) Brüsszelből táviratozzák: Durieux-t gyakran látták Brüsszel utcáin. Udvari automobilban szokott kocsikázni s ez olyan felháborodást keltett, hogy a rendőrség annak rendje és módja szerint kitiltotta a fővárosból. Párisba költözött, de a báróné udvarmesternek szerződött. Attól fogva nem mutatkozott Brüsszelbe. Vaughan báróné két fiáról azt hiesztelik, hogy egy duodec német fejedelem, Lipót király rokona, grófi rangra emelte őket.

A török nagyvezér Bécsben.

Budapest, augusztus 12. (Saját tud.) Bukarestből jelentik: Hakki basa nagyvezér nyolc órakor este Sinajából Bécsbe utazott. A vasutnál a király képviselőjében Graeosky szárnysegéd, továbbá Sefa bej török követ és Diuvara külügyminiszter voltak jelen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Két hitközség háboruja. A „Nagyváradi“ írja: A magyarcsékei és belényesi orth. izr. hitközségek kegyetlen háborúságba keveredtek. Onnan ered a nagy harc, hogy a belényesi anyahitközségtől megvált a magyarcsékei és önállóvá alakult. Természetesen a magyarcsékei hívek nyomban meg is szüntették a belényesieknek az adó fizetését. Viszont a belényesiek felhívták a főszolgabírószágot, hogy kényszerítse a magyarcsékei hitközséget a kultuszadó lefizetésére. Mindezzel nem törődtek a magyarcsékeiek, hanem időközben egészen önállóan berendezkedtek

Megnyílt

MEGSZÜNT

a „KRISTÁLY“ gőzmosógyár felvételi irodája:
Széchenyi-tér 6. Bréver-ház. Telefon 405.

a Laskai Ferenc és fia cég felvételi irodánk.

Papot is választottak *Brszki* Nátán személyében.

Az új pap azonban mégis csak respektálta a belényesi rabbi jogait és — megvette azokat. Kis adásvételi ügyletet csinált a két rabbi; Pollák Simon belényesi pap 2800 koronáért adta el Brszki Nátánnak az izr. szertartások végzését, az esketési, temetési, konfirmálási és egyéb szertartásokat, a hozzávaló stólával. Mikor minden megvolt, most már Brszki Nátán sem sokat törődött a belényesi anyahitközség haragjával; imádkozott, esketett, temetett és a csékelyek nem fizettek Belényesbe kultuszadót.

A belényesiek azonban folytatták a pört. A főszolgabíró most úgy határozott, hogy nincs semmi keresni valójuk, mert a miniszter jóváhagyta a csékei hitközség szervezetét és megerősítette a rabbi választást is, tehát nem lehet tőlük adót követelni. Stern Mór, a belényesi hitközség elnöke vette most kezébe a veszendő ügyet és felebbezést nyújtott be az alispáni hivatalhoz, mondván, hogy ha nem kötelezik a magyarcsékei hiveket adófizetésre, a belényesi hitközség teljes anyagi romlás áldozata lesz.

Kiadja:

A Kolozsvári Hirlap (Kolozsvári Friss Ujság)
vállalatkiadó.

Apró hirdetések.

Özv. uri asszony társalkodó- vagy házvezetőnőnek magányos uri asszonyhoz, vagy esetleg román. kath. plebániára ajánkozik. Cim: Ds. „Özvegy asszony“, posterestante. 1452

Ügyes masamodleányok, akik a kiszolgálásban is jártassággal bírnak, fölvetetnek Kovács Béla gyermekdivat-üzletében, Mátyás király-tér 1. 1454

Biztosítási hivatalnok, kereskedelmi iskolai végzettséggel, ki az összes belkezelési munkálatokban teljes jártassággal bír és jó írása van, alkalma-

zást nyer egy minden ágazatban működő biztosító intézet vezérigénységénél. Bizonyítványmásolatokkal felszerelt és fizetési igényét tartalmazó ajánlatok Kolozsvár, postafiók 6. sz. alá kéretnek. 1455

Gyakornok, kereskedelmi iskolai érettségivel és jó írással alkalmazást nyer. Személyesen jelentkezhetni vagy ajánlatok benyújthatók Kolozsvár, Ferencz József-ut 2. sz. I. emelet. 1456

Nyilttér.

MA

MA

a Rákóczi-kerti kioszkban cigányzene

Még csak pár napig látható
a Rákóczi-kerti kioszkban
a világhírű átváltozó művész

JASSY FREGOLI

mimikus, táncos, hasbeszélő, bűvész, hangszer-művész, componista, karmester, harangjátékos, athléta, színész, komikus, gyorsrajzoló, hypnotizáló és ezermester műsora:

1. Orchester Marcia Jassy

a) Prolog Jassy

b) Egy impresszárió keservei.

Bohózat Fregolitol 1 felvonásban (6 személy, 60 átváltozás).

Gaston Spilato, variete színházigazgató . . . Jassy.
Jassy, átváltozó művész . . . Jassy.
Nikola, portás . . . Jassy.
Tifette, francia artistanő . . . Jassy.
Mayer ur, artista . . . Jassy.
Egy titkár . . . Jassy.

2. Nagy orfeum „Jassy“

Párisi concert. Fővárosi hangverseny, előadva 100 artistától.

Klekser Mlle Fouger
hirneves gyorsrajzoló. fracia excent-énekesnő.

Prof. Pikman tanár
hirneves hypnotizáló.

Dranem
francia kpmikus.

Fa-Sol
zenebohóc.

Egy zeneszerző kongresszus.

Potpoéri. Szerzette Pursch Oszkár karmester.
Hires zeneszerzők ugymint: Meyerbeer, Gounod, Wagner, Strauss, Dvorak, Erkel, Verdi, stb.

Opera bróba. Trio comik per sopran-tenor-bariton.

Botrány egy étteremben.

Nagy bohózat. 12 személy, 100 átváltozással.

Fentartott hely 2 K, belépti-díj 1 K.

Kezdeté este fél 9 órakor.

Fedett helyiség.

Az előadás alatt a 62-ik gyalogezred zenekara játszik.

A Rákóczi-kerti kioszkban

nagy konfetti és serpentinestély lesz
Fregoli előadásaival.

Fregoli előadása után
fényes

monstre tüzijáték.

Hirdetések

a „Kolozsvári Hirlap“
részére felvételnek

a kiadóhivatalban.

Szép-utca 1. sz. alatt.

Telefon-szám: 637.

Betűrajzoló

keresek hosszabb, jó díjazandó munkára.

Jelentkezhetni Deák Ferenc-utca 19. sz. a. a Jogi Szemináriumban d. e. 9—11-ig.

LAPÁRUSITOK
ÉS LAPKIHORDÓK
FÖLVÉTELTNEK.
MAKULATURA ELADÓ

A „Kolozsvári Hirlap“ kiadóhivatala.

DICK-ÁRUHÁZ

Telefon 675.

Mátyás király-tér 25. SZ.

Telefon 675.

Sikerült egy elsőrendű legényesebb női- és férfi-divat üzletet Kassán az általam szokott előnyös módon **Megvásárolni**, mely a napokban egy külön tehervonattal **Mátyás király-tér 25. szám** alatti **Áruházamban** lesz a nagyon tisztelt vevőim részére **Átszállítva** és azokat a legszigorubb olcsó szabott árak mellett **Elárusításra** bocsátom alatt jegyzett

„ÁRJEGYZÉK“ szerint:

Női hosszuszárú cérna keztyű 15 kr.	Nyári flanel takarók drbja . . . 95 kr.
Angol sephirek remek minták m. 11 kr.	Női fűzzővédők selyem szalag-gal drbja . . . 48 és 65 kr.
Francia mosó delének remek minták m. 19 kr.	Férfi alsónadrág rövid, sefirből 33 kr.
Crepanok gnolirozott pongyolákra m. 33 kr.	Pohár- és portörölők drbja . . . 9 kr.
Ruhavásznak minden színben m. 27 kr.	Valanse csipkék meterje . . . 1 kr.
Mosó poplinok m. 36 kr.	Női áttört agur-harisnyák párja 45 kr.
Maderiák legujabb minták m. . 33 kr.	Tennis-barkettek 70 cti sz m. 13 kr.
Csipkeszővetek blousra m. . . 21 kr.	Taft, luizin és pausé-selymek m. 48 kr.
Francia kretonok, kitűnő színtartó 16—19 kr.	Intézeti gyermek és leány fehérneműek
120 cm. sz. angol női kelmék m. 27 kr.	Női és férfi 1/2 selyem nap- és esőernyők 1-75 kr.
Fegyházkötött férfi és női harisnya 11 kr.	Férfi turistaingek 95 kr.
Női csipkegallérok 3 színben drb 12 kr.	Férfi gallérok minden fazonban 10 és 15 kr.
2 személyes selyemfényű klott-paplan 3-25 kr.	2 ágy- és asztalterítő gobelin 5 25 kr.
	Rendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.

DICK-ÁRUHÁZ

Telefon 675.

Mátyás király-tér 25. SZ.

Telefon 675.

A KOLOZSVÁRI HIRLAP

ERDÉLY LEGELTERJEDTEBB POLITIKAI NAPILAPJA.

Állandó tudósítókat tart egy bel- mint külföldön és így alkalma van első helyről vett legfrissebb tudósításokat közölhetni.

Különös gondot fordít, mint Erdély vezérlapja, az erdélyi eseményekre.

Hirdetések közlésére nagy elterjedtségénél fogva igen alkalmas, mérsékelt árak mellett a t. hirdetők rendelkezésére áll.

HELYI ÁRUSITÓK:

Boskovits-tőzsde, Hunyadi tér.
Berczelly-tőzsde, Deák Ferenc-utca.
Bülm Konrád fűszerkereskedő, Jókai-utca.
Benedek Sándor fűszerk., Baross-tér.
Bojádi I. és társa fűszerk., Monostori-ut.
Gácsér Mariska-tőzsde, Szentegyház-utca.
Globus-tőzsde, Ferencz József-ut.
Harmat Tivadar fűszerk., Széchenyi-tér.
Hochfelder fűszerkereskedő, Honvéd-utca.
Kuhn Albert fűszerk., Kossuth Lajos-utca.

Kohn fűszerkereskedő, Bocskai-tér.
Juhos József fűszerk., Kossuth Lajos-utca.
Lehota Anna-tőzsde, Wesselényi M.-utca.
Ludassi-tőzsde, Mátyás király-tér.
Legmann Malom-utcai tőzsde, Malom-utca.
Menza-tőzsde, Egyetem-utca.
Nagy Viktor-tőzsde, Bánffy-palota.
Neff Ádám utód, tőzsde, Wesselényi M.-u.
Szántó Bertalan és Gusztáv dohány nagy-tőzsde, Mátyás király-tér.

Ujhelyi és Boros papirkereskedő, Wesselényi Miklós-utca.
Unió, Winter-tőzsde és hirlapiroda, Unió-utca.
Wéber János fűszerkereskedő, Monostor-utca.
Vincze-tőzsde, Deák Ferenc-utca.
Zsilinszky Antal fűszerkereskedő, Széchenyi-tér.

Ahol hirdetések is felvételnek.

VIDÉKI ÁRUSITÓK:

Beszterce: Menyhárdi Lajos-cégnél. Dés: Galócsi Samu-cégnél. Dicsőszentmárton: László Géza-cégnél. Erzsébetváros: Laydl Testvérek-cégnél. Gyulafehérvár: Weis Bernát-cégnél. Nagyenyeden: Czirner J. József. Nagyszeben: Stürner Berta és Zelma-cégnél. Szamosujvár: Todorán Endre-cégnél.

Vasuti állomások: Dés. Kiskapus. Kolozsvár.
Nagyvárad. Székelykocsárd. Tövis.

A lapot érdeklő telefon vagy távirati megkereséseket készséggel megtérítjük.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 637.

LEGJOBB SZABASU

FÉRFI-RUHA

KÉSZEN ÉS MÉRTÉK SZERINT!

Legkényesebb izléznek megfelelő		Készen	Mérték szerint
Sacco-öltöny		33—70	60—100 K
Jaquet és mellény		66—76	70—100 K
Divat-nadrág		12—26	22—32 K
Felöltő		28—80	60—100 K
Körgallér		20—48	28—60 K

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Kolozsvár, Mátyás király-tér 14.

Telefon 549. szám.

BUTOR!

Nagy választékban rész-
letfizetés mellett is elő-
nyös áron beszerezhető:

Péterffy Mór

butor és lakásberendezési
cikkek nagy áruházában

Kolozsvárt,
Szentegyház-utca 6. szám

(Státus-palota.)

Ugyanott állandó raktár amerikai különleges irodaberendezési butorokból.

A magyar királyi államvasutak erdélyrészi fő- és mellékvonalainak menetrendje.

A vég- és csatlakozó állomások kimutatásával.

Gy. 200 Szt. 1030 " 051 " 223 " 101 " 214 " 301 " — " — " — " — " —	Szt. 540 " 718 " 832 " 1017 " 1027 " 1282 " 133 " 208 " 308 " 447 " 527 " 856	Szt. 705 " 105 " 129 " 305 " 339 " 455 " — " — " — " — " — " —	Gy. 935 Szt. 625 " 646 " 800 " 821 " 858 " 905 " 928 " 1029 " 1112 " 1131 " 219	nd. rk.) i. nd.) érk. érk. érk.) ind.) érk. érk. érk. érk. érk. érk.	Budapest nyugati p. u. a gyorsvonat Kolozsvar Aranyos-Gyeres Kocsard Tovis Kuküllöszeg Kiskapus Segesvár Héjasfalva Brassó	érk. (ind.) (érk.) ind. ind. (érk.) ind. ind. ind. ind. ind. ind.	Szt. 720 " 606 " 510 " 344 " 307 " 157 " 132 " 101 " 1212 " 1040 " 1008 " 836	Gy. 730 " 1031 " 959 " 837 " 808 " 725 " 711 " 650 " 616 " 515 " 454 " 250	Szt. 640 " 640 " 609 " 437 " 405 " 307 " 222 " 153 " 1257 " 1136 " 1111 " 740	Gy. 955 " 106 Szt. 1256 " 1146 " 1119 " 1029 " 1000 " 930 " 843 " 713 " — " —
Gy. 700 " 1212 " 1221 " 309 " 406 " 427 " 451	Szt. 800 " 329 " 404 " 902 " 1030 " 1049 " 1125	Gy. 200 " 654 " 704 " 1015 " 1122 " 1135 " 1157	Szt. 930 " 602 " 632 " 1052 " 1217 " 1237 " 110	ind. érk.) ind.) érk. érk. érk. érk.	Budapest keleti p. u. a gyorsvonat Arad Piski Alvincz Gyulafehérvár Tovis	érk. (ind.) (érk.) ind. ind. ind. ind.	Szt. 610 " 930 " 850 " 412 " 248 " 230 " 200	Gy. 115 " 818 " 808 " 455 " 354 " 337 " 315	Szt. 725 " 1125 " 1050 " 615 " 448 " 429 " 355	Gy. 955 " 416 " 403 " 1255 " 1142 " 1121 " 1057
Szt. 204 " 241 " 356 " 408 " 511 " 1017	Szt. 904 " 941 " 1055 " 110 " 1213 " 510	Szt. 438 " 519 " 630 V. 642 " 745 " —	Szt. 840 " 918 " 1030 — " 748	ind. érk. érk.) inn.) érk. érk.	Kocsard Marosludas Marosvásárhely Szászrégen Mádéfalva	érk. ind. (ind.) (érk.) ind. ind.	Szt. 805 " 728 " 610 — " 654	Szt. 1020 " 943 " 825 " 808 " 705 " —	Szt. 212 " 135 " 1219 " 1207 " 1106 " 605	Szt. 758 " 721 " 602 " 550 " 449 " 1135
Szt. 224 V. 355 V. 812	Szt. 1019 " 1155 V. —	V. — " 611 —	Szt. 650 " 856 —	ind. érk. érk.	Kiskapus Nagyszeben Fogaras	érk. ind. ind.	V. 918 " 726 " 333	Szt. 611 " 430 " —	Szt. 1223 " 1110 " 442	— — —
— — —	Szt. 455 " 526 " 725	V. 1124 " 1154 " 155	V. 730 " 800 " 952	ind. érk. érk.	Segesvár Héjasfalva Székelyudvarhely	érk. ind. ind.	V. 702 " 634 " 930	V. 442 " 413 " 230	V. 945 " 916 " 730	— — —
Szt. 540 " 658 " 817 " 909	Szt. 808 " 920 " 1125 " 1212	V. 251 " 408 " 558 " 647	Szt. 617 " 734 — —	ind. érk. érk. érk.	Brassó Szepsiszentgyörgy Kovácsna Kézdivásárhely	érk. ind. ind. ind.	Szt. 740 " 620 " 501 " 415	Szt. 1141 " 1021 " 818 " 731	V. 529 " 409 " 242 " 152	Szt. 855 " 735

INGYEN

semmit sem adnak, de

OLCSÓN

szerezheti be: moly-
irtásra, poloska-
irtásra, ugyszintén
padlóbeeresztésre
alkalmas szereit a —

Központi drogériában

(Wesselényi M. u. 18.)
hol nagy raktáron van-
nak fogápoló szerek,
Haj-, Ruha- és Fog-
kefék, Illatszerek,
Piperecikkek, Szap-
panok, — Szivacsok,
Dísz- és hajfésűk,
Körömápoló szerek.

„Központi drogeria“
Kolozsvárt, Wesselényi Mik-
lós-u. 18. sz., a főposta mellett.

Gyáripari és mezőgazdasági
célokra legalkalmasabb a

Lupényi szén.

Szivógázmotorok és központi
fűtéshez a legolcsóbb tüzelő-
anyag a

Lupényikoksz

THEIL FRIGYES.

Egyetem-utca 7.

Igyunk kartellen kívüli Borpataki természetes ásvány borvizet

(Magyar Gieszhübl.) — Borral és anélkül
a legkellemesebb ital, a bor színét nem
változtatja. — Gyomor és emésztési za-
varoknál biztos és csodahatással bír.

Kolozsvári főraktár:

Veress Károlynál

— Telefonszám: 466. —

Vidéki megrendeléseket azonnal eszközöl a
Borpataki Borvívállalat Kolozsvárt

Hol lehet a legkellemesebben szórakozni?

A „DEBRECZENI“-kávéházban

(Jókai-utca 4.),

ahol a fővárosi közkedvelt nők- és férfiakból álló dalos
tamburások a legválógaottabb dal- és zeneszámokkal mu-
lattatják a kávéházat tömegesen látogató közönséget. Amidőn
a mélyen tisztelt vendégeim figyelmét bátor vagyok felhívni
ezen igazán pártolásra érdemes társaságra, egyben kegyes
pártfogásért továbbra is esedezem

DEBRECZENI GÁBOR, kávé.

Gyönyörű hajtók
csattok és fésűk

nagy választékban
10 fillértől feljebb
:: kaphatók a ::

RÓZSA

drogeria, illatszer-,
látszer- és orvosi
:: műszertárban ::

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 13.

A debreceni izr. hitközség fel-
ügyelete alatt álló

„Diákotthon“-omba

a beálló tanévre telveszek még néhány
középiskolai (gimn., reál, polgári, felső
keresk.) tanulót. A nevelésről kiváló tan-
erők gondoskodnak. Jó ellátás. Szakszerű
felügyelet. Modern felszerelés. Prospektus
bérmentve.

BURGERZ JÓZSEF, hitk. titkár.

Debrecen, Egyháztér, hitk. titkárság.

Interurbán és megyei telefonszám 813.

Aki

házaat, birtokot, erdőt venni
vagy eladni ohajt

az folyamodjon

ifj. FISCH ADOLFHOZ

KOLOZSVÁR

Szécshenyi-tér 12. sz.

Telefon: 830.

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

VEGYEN

Konverzionális

Jelzalog-Sorsjegyet!

E sorsjegyek mindegyikét ki-
húzzák a törlesztési húzáson
és a nyereményhúzásokon, az
a sorsjegy is tovább játszik,
melyre előzőleg egy vagy több
nyeremény már esett. E sors-
jegyek 70 éven át játszanak
és kaucióképpen is letehetők.

Legnagyobb főnyereménye

EGY MILLIÓ

KORONA.

Húzások: minden év feb-
ruár 25-én, április 25-én, ju-
nius 25-én, augusztus 25-én,
okt. 25-én és decemb. 27-én.

Részletre

1 db.	15 havi részletfizetésnél havi 10 K
1 „	17 „ „ „ 9 K
1 „	20 „ „ „ 8 K
1 „	23 „ „ „ 7 K
1 „	28 „ „ „ 6 K

vagy letétre 20 K foglaló le-
fizetése után legolcsóbb ka-
matra. — A nyeremények
azonnal a vevőt illetik meg.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénz-
tár és Hitelbank R.-T.-nál
Mátyás királg-tér 7. sz. alatt.